załącznik nr 10: wzór umowy
postępowanie nr ZDP.241.70.2026

Umowa nr **….ZDP.2026**

W dniu **……. r.** pomiędzy:
**Powiatem Kłodzkim**
**ul. Okrzei 1**
**57-300 Kłodzko**
**NIP: 8831680036**
w imieniu, którego działa:
**Zarząd Dróg Powiatowych w Kłodzku**
**ul. Wyspiańskiego 2k**
**57-300 Kłodzko**
zwanym w dalszej części umowy „**ZAMAWIAJĄCYM**”, reprezentowanym przez: …….. - ……..,
a
…….
…….
…….
NIP: ……,
zwanym w dalszej części umowy „**WYKONAWCĄ**” reprezentowanym przez: …….. - ……..,
została zawarta umowa o następującej treści:

**§ 1**
**Przedmiot umowy**

1. Zamawiający powierza, a Wykonawca przyjmuje do wykonania zadanie pn.: **„Odbudowa odcinka drogi powiatowej nr 3229D Stronie Śląskie - Bielice uszkodzonej przez powódź z września 2024 r." - projekt nr 1: „ODBUDOWA DROGI W KM 0+142 – 2+200 i projekt nr 2: ODBUDOWA MOSTU W KM 0+500”.**
2. Szczegółowy zakres przedmiotu umowy określają następujące dokumenty:
   1) Specyfikacja Warunków Zamówienia (SWZ), wraz ze zmianami jej treści oraz wyjaśnieniami udzielonymi w toku postępowania;
   2) dokumentacja projektowa (projekty wykonawcze, projekt techniczny, projekt stałej organizacji ruchu, decyzje i uzgodnienia);
   3) Specyfikacje Techniczne Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych (STWiORB);
   4) oferta Wykonawcy;
   5) kosztorys pomocniczy Wykonawcy, wykorzystywany wyłącznie w przypadkach przewidzianych Umową.
3. Dokumenty, o których mowa w ust. 2, należy traktować jako wzajemnie się uzupełniające. W przypadku rozbieżności lub wątpliwości interpretacyjnych co do rodzaju, zakresu lub sposobu wykonywania robót, a także zakresu praw i obowiązków Stron, obowiązuje następująca kolejność ważności dokumentów:
   1) dokumentacja projektowa (projekty wykonawcze, projekt techniczny, projekt stałej organizacji ruchu, decyzje i uzgodnienia);
   2) STWiORB;
   3) SWZ wraz z wyjaśnieniami i zmianami;

4) oferta Wykonawcy;
5) kosztorys pomocniczy.

4. Wykonawca zobowiązuje się realizować przedmiot niniejszej Umowy z zachowaniem należytej staranności, z uwzględnieniem zawodowego charakteru prowadzonej działalności, w zgodzie z postanowieniami niniejszej umowy, zgodnie z dokumentacją projektową, wymaganiami STWiORB i powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, normami oraz zasadami wiedzy technicznej.
5. Wykonawca oświadcza, że przed złożeniem oferty zapoznał się z dokumentacją postępowania, warunkami realizacji zamówienia oraz miał możliwość dokonania wizji lokalnej terenu realizacji robót, a uzyskane informacje uwzględnił przy kalkulacji wynagrodzenia i przygotowaniu Oferty.
6. Wszelkie roboty wynikające z dokumentacji projektowej lub STWiORB uznaje się za objęte przedmiotem zamówienia i wynagrodzeniem Wykonawcy, o ile były możliwe do przewidzenia przy zachowaniu należytej staranności.
7. Strony postanawiają, że ilekroć w Umowie jest użyte określenie „dni", należy przez to rozumieć „dni kalendarzowe", natomiast przez „dni robocze" - dni od poniedziałku do piątku z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy.

**§ 2**

**Termin i zakres obowiązywania umowy**

1. Wykonawca zobowiązuje się do wykonania przedmiotu Umowy w terminie do **31.08.2027 r.** Z uwagi na treść ust. 2, wykonanie i zakończenie robót powinno nastąpić do dn. **17.08.2027 r.**
2. Wykonawca na piśmie najpóźniej w terminie 14 dni roboczych przed upływem ostatecznego terminu wykonania przedmiotu umowy zgłosi gotowość dokonania odbioru końcowego wykonanych robót. Zamawiający zobowiązuje się najdalej w ciągu 14 dni roboczych od daty otrzymania zawiadomienia o zakończeniu robót dokonać odbioru robót.
3. Wykonawca zobowiązuje się do opracowania i przedłożenia Zamawiającemu do zaopiniowania projektu czasowej organizacji ruchu (COR), w terminie do 7 dni roboczych od dnia zawarcia umowy
4. Wykonawca zobowiązuje się do przedłożenia Zamawiającemu do zatwierdzenia harmonogramu rzeczowo-finansowego, o którym mowa w § 10, w terminie do 7 dni roboczych od dnia zawarcia umowy.
5. Przekazanie terenu budowy nastąpi protokolarnie w terminie do 7 dni roboczych od dnia łącznego spełnienia następujących warunków:
   1) przekazania Zamawiającemu zatwierdzonego przez właściwy organ zarządzający ruchem projektu czasowej organizacji ruchu (COR);
   2) zatwierdzenia przez Zamawiającego harmonogramu rzeczowo-finansowego;
   3) przedłożenia dowodu zawarcia umów ubezpieczenia.
6. Zamawiający zastrzega, że termin przekazania terenu budowy może ulec przesunięciu, jeżeli Wykonawca nie dopełni obowiązków określonych w ust. 3-4, przy czym opóźnienie to wynikające z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy, nie stanowi podstawy do wydłużenia terminu realizacji.
7. Wykonawca odpowiada za bezpieczeństwo ruchu drogowego oraz za utrzymanie przejezdności na odcinku prowadzonych prac od momentu przekazania Wykonawcy terenu budowy aż do momentu odbioru terenu budowy przez Zamawiającego.
8. Za datę zakończenia robót uważa się datę zgłoszenia przez Wykonawcę gotowości do odbioru końcowego, potwierdzoną przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego (INI), pod warunkiem faktycznego wykonania robót zgodnie z umową, co zostanie potwierdzone protokołem odbioru końcowego.

9. Wszystkie prace objęte przedmiotem zamówienia powinny być wykonywane w terminach, w zakresie i w sposobie wykonania określonych w niniejszej Umowie, SWZ oraz STWiORB wraz z załącznikami do tych dokumentów.

**§ 3**

**Obowiązki Zamawiającego**

1. Do obowiązków Zamawiającego należy:
   1) zatwierdzenie materiałów i harmonogramu rzeczowo-finansowego;
   2) przekazanie terenu budowy i dziennika budowy w terminach określonych w § 2 ust. 5;
   3) ustanowienie nadzoru inwestorskiego i nadzoru autorskiego (*jeżeli jest wymagany*);
   4) dostarczenie Wykonawcy niezbędnej dokumentacji projektowej;
   5) wyznaczanie terminów odbiorów robót;
   6) terminowa zapłata wynagrodzenia Wykonawcy, należnego za wykonane i odebrane prace;
2. Zamawiający jest zobowiązany w terminach określonych Umową do odbiorów:
   1) robót ulegających zakryciu,
   2) robót zanikających,
   3) częściowych,
   4) końcowego całości robót,
   5) gwarancyjnych,
   6) ostatecznego.
3. Odbiorów robót ulegających zakryciu i zanikających oraz częściowych dokonuje w imieniu Zamawiającego Inspektor Nadzoru Inwestorskiego.
4. Zamawiający dokona komisyjnego odbioru końcowego robót budowlanych będących przedmiotem Umowy wyznaczając upoważnionych przedstawicieli, przy udziale upoważnionych przedstawicieli Wykonawcy, przystępując do odbioru w ciągu 14 dni roboczych od dnia zgłoszenia przez Wykonawcę zakończenia robót.
5. Zamawiający zobowiązuje się do podejmowania czynności, do których jest zobowiązany na podstawie niniejszej Umowy, bez zbędnej zwłoki.

**§ 4**

**Personel Zamawiającego**

1. Zamawiający ustanawia jako swojego reprezentanta do spraw związanych z realizacją przedmiotu Umowy - …… (tel. ……; e-mail: ……). Reprezentant Zamawiającego nie jest uprawniony do wydawania poleceń dotyczących realizacji robót ani do zmiany postanowień Umowy.
2. Zamawiający wyznacza do pełnienia funkcji Inspektora Nadzoru Inwestorskiego (INI) - …… (tel. ……; e-mail: ……). Inspektor Nadzoru Inwestorskiego działa w granicach umocowania określonego w ustawie Prawo budowlane oraz reprezentuje interesy Zamawiającego poprzez sprawowanie kontroli zgodności realizacji robót z dokumentacją projektową, STWiORB, zatwierdzonym projektem czasowej organizacji ruchu, powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, zasadami wiedzy technicznej oraz postanowieniami niniejszej Umowy.
3. Inspektor Nadzoru Inwestorskiego nie jest uprawniony do zmiany postanowień Umowy ani do zaciągania zobowiązań finansowych w imieniu Zamawiającego.

4. Zamawiający zastrzega sobie prawo zmiany osoby wskazanej w ust. 2. O dokonaniu zmiany Zamawiający powiadomi na piśmie Wykonawcę na 3 dni przed dokonaniem zmiany. Zmiana ta winna być dokonana wpisem do dziennika budowy i nie wymaga aneksu do niniejszej umowy.

**§ 5**

**Narady koordynacyjne**

1. Zamawiający lub Inspektor nadzoru inwestorskiego jest uprawniony do zwoływania narad koordynacyjnych z udziałem przedstawicieli Wykonawcy, Zamawiającego i innych zaproszonych osób. Narady koordynacyjne odbywają się z częstotliwością nie rzadziej niż jeden raz w miesiącu, a w razie potrzeby - także częściej.
2. Celem narad koordynacyjnych jest omawianie lub wyjaśnianie bieżących spraw dotyczących wykonania i zaawansowania robót, w szczególności dotyczących postępu prac albo nieprawidłowości w wykonywaniu robót lub zagrożenia terminowego wykonania Umowy.
3. Kierownik budowy oraz odpowiedni kierownicy robót są zobowiązani uczestniczyć w naradach koordynacyjnych.
4. Inspektor informuje z 7-dniowym wyprzedzeniem uczestników narady koordynacyjnej o terminie i miejscu narady, prowadzi naradę i zapewnia jej protokołowanie, a kopie protokołu lub ustaleń dostarcza wszystkim osobom zaproszonym na naradę.
5. Do ustaleń zapisanych w protokole narady koordynacyjnej, uczestnicy mogą wnieść uwagi w ciągu 3 dni roboczych licząc od dnia otrzymania protokołu, po tym terminie ustalenia uważa się za przyjęte przez Strony, z zastrzeżeniem, że nie stanowią zmiany postanowień Umowy.

**§ 6**

**Obowiązki Wykonawcy**

1. Do obowiązków Wykonawcy należy:
   1) wykonanie czynności wymienionych w art. 22 ustawy z dnia 7 lipca 1994. Prawo Budowlane (t. j. Dz. U. z 2026 r. poz. 524 ze zm.),
   2) wykonanie przedmiotu umowy z uwzględnieniem wymagań określonych w SWZ, przy użyciu pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w zakresie czynności opisanych w SWZ;
   3) każdorazowe uzyskanie pisemnej zgody Zamawiającego na zmiany lub odstępstwa od dokumentacji projektowej, STWiORB lub Umowy,
   4) kontrola jakości materiałów, robót i prac zgodnie z postanowieniami umowy,
   5) realizacja zaleceń wpisanych do dziennika budowy, przez osoby uprawnione zgodnie z przepisami Prawa budowlanego,
   6) skompletowanie i przedstawienie Zamawiającemu dokumentów pozwalających na ocenę prawidłowego wykonania przedmiotu odbioru częściowego i odbioru końcowego robót,
   7) utrzymanie ładu i porządku na terenie budowy, a po zakończeniu robót i prac usunięcie poza teren budowy wszelkich urządzeń tymczasowego zaplecza, oraz pozostawienie całego terenu budowy i robót czystego i nadającego się do użytkowania,
   8) informowanie Inspektora o terminie zakrycia robót ulegających zakryciu oraz o terminie odbioru robót i prac zanikających,
   9) informowanie Inspektora o problemach lub okolicznościach mogących wpłynąć na jakość robót i prac lub termin zakończenia robót,

10) niezwłoczne informowanie Inspektora o zaistniałych na terenie budowy kontrolach i wypadkach,
11) opracowanie projektu czasowej organizacji ruchu na czas realizacji zadania, uzyskanie wymaganych prawem uzgodnień
12) opracowywanie i uaktualnianie harmonogramu rzeczowo-finansowego,
13) przedkładanie Zamawiającemu projektów umów o podwykonawstwo oraz projektów aneksów do tych umów, których przedmiotem są roboty budowlane, a także projektów ich zmian, oraz poświadczonych za zgodność z oryginałem kopii zawartych umów o podwykonawstwo na roboty budowlane oraz aneksów do tych umów o podwykonawstwo, których przedmiotem są roboty budowlane, i ich zmiany z zachowaniem terminów i ustaleń określonych w § 9 niniejszej umowy,
14) przedkładanie Zamawiającemu poświadczonych za zgodność z oryginałem kopii zawartych umów o podwykonawstwo oraz aneksów do tych umów, których przedmiotem są dostawy i usługi, i ich zmian z zachowaniem terminów i ustaleń określonych w § 9 niniejszej umowy,
15) odpowiedzialność za ewentualne szkody wobec Zamawiającego oraz osób trzecich wynikłe na skutek prowadzenia robót i prac lub innych działań Wykonawcy,
16) ponoszenie odpowiedzialności oraz ochrona przed uszkodzeniem i kradzieżą materiałów przeznaczonych do wykonania robót i prac od chwili rozpoczęcia robót i prac do zakończenia realizacji przedmiotu umowy,
17) przedkładanie na każde pisemne żądanie Zamawiającego najbardziej aktualnych druków RCA - zanonimizowanych w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (składanych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych), potwierdzających zatrudnienie na podstawie umowy o pracę przez Wykonawcę lub podwykonawcę osób wykonujących wszystkie prace fizyczne tj. prace rozbiórkowe, roboty bitumiczne, roboty brukarskie, wykonanie oznakowania poziomego, których wykonanie polega na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy, wskazane i opisane w SWZ. Niezłożenie przez Wykonawcę w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie żądanych dowodów i dokumentów, traktowane będzie jako niewypełnienie przez Wykonawcę lub Podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących prace fizyczne.
18) realizacja wszelkich robót budowlanych z uwzględnieniem wymagań w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych oraz projektowania uniwersalnego, zgodnie z art. 100 ust. 1 ustawy Pzp.
19) wykonania przedmiotu umowy z uwzględnieniem wymagań i wytycznych w zakresie ochrony gatunkowej zwierząt, roślin i grzybów Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu, stanowiącej załącznik do SWZ.

2. Ze względu na dofinansowanie inwestycji ze środków Unii Europejskiej, ***Funduszy Europejskich dla Dolnego Śląska w ramach programu FEDS 2021–2027,*** Wykonawca jest bezwzględnie zobowiązany do:
   1) poddania się audytowi i kontroli - Wykonawca ma obowiązek poddać się kontroli ze strony podmiotów uprawnionych do kontroli projektów FEDS 2021-2027 (w tym Instytucji Zarządzającej, Instytucji Pośredniczącej, Instytucji Audytowej, Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych OLAF, Najwyższej Izby Kontroli i Europejskiego Trybunału Obrachunkowego) oraz udostępnić im pełną dokumentację wykonawczą i finansową wraz z zapewnieniem bezpośredniego wstępu na teren budowy.
   2) **wydłużonej archiwizacji dokumentów** - Wykonawca zobowiązuje się do przechowywania wszystkich dokumentów związanych z realizacją przedmiotu Umowy (w tym kart przekazania odpadów i

dowodów ważenia) przynajmniej przez okres 5 lat od dnia 31 grudnia roku, w którym Zamawiający otrzyma ostateczną płatność tytułem rozliczenia zadania. Zamawiający przekaże Wykonawcy pisemną informację wskazującą dokładny rok, od którego należy liczyć 5-letni okres archiwizacji.

3) przestrzegania zasady DNSH (Do No Significant Harm) - Wykonawca oświadcza, że roboty będą prowadzone zgodnie z zasadą „nie czyń poważnych szkód". W szczególności Wykonawca jest zobowiązany do:
   a) przygotowania do ponownego użycia, recyklingu lub innego odzysku materiałowego co najmniej 70% (wagowo) odpadów z budowy i rozbiórki. Wywóz na wysypisko jest ostatecznością i nie może obejmować więcej niż 30% (wagowo) odpadów wygenerowanych w projekcie.
   b) przedłożenia Inspektorowi Nadzoru i Zamawiającemu dokumentów (np. kart przekazania odpadów, dowodów ważenia) potwierdzających prawidłowe zagospodarowanie odpadów i spełnienie warunku, o którym mowa w lit. a). Brak udokumentowania tego wskaźnika stanowi podstawę do wstrzymania odbioru i płatności.
   c) zapobiegania rozprzestrzenianiu się gatunków inwazyjnych podczas przemieszczania mas ziemnych.

3. Zamawiający nie zezwoli na rozpoczęcie robót do czasu przedłożenia dokumentów, o których mowa w ust. 1 pkt 11) i 12). Opóźnienie z tego tytułu będzie traktowane jako powstałe z przyczyn zależnych od Wykonawcy i nie może stanowić podstawy do zmiany terminu zakończenia robót.
4. Wykonawca w ostatni piątek każdego miesiąca przedstawi Zamawiającemu miesięczne sprawozdanie z postępu prac, zawierające podsumowanie minionego miesiąca oraz wyjaśnienia ewentualnych odchyleń od planu. Raport obejmować będzie również szczegółowy plan prac na kolejny miesiąc (w rozbiciu na dni), dokumentację fotograficzną dokumentującą postępy oraz listę obecności kierownika budowy.
5. W trakcie realizacji zamówienia Zamawiający uprawniony jest do wykonywania czynności kontrolnych wobec Wykonawcy odnośnie spełniania przez Wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób, o których mowa w ust. 1 pkt 17 umowy, a w szczególności do:
   1) żądania oświadczeń i dokumentów w zakresie potwierdzenia wymogów opisanych w ust. 1 pkt 17 umowy i dokonywania ich oceny,
   2) żądania wyjaśnień w przypadku wątpliwości w zakresie potwierdzenia spełnienia wymogów opisanych w ust. 1 pkt. 17 umowy,
   3) przeprowadzenia kontroli na miejscu wykonywania przedmiotu umowy.
6. Przy wykonywaniu uprawnień, o których mowa w ust. 5 Zamawiający może wezwać Wykonawcę o przedłożenie poniżej wskazanych dowodów:
   1) oświadczenia Wykonawcy lub Podwykonawcy o zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności, których dotyczy wezwanie Zamawiającego. Oświadczenie to powinno zawierać w szczególności dokładne określenie podmiotu składającego oświadczenie, datę złożenia oświadczenia, wskazanie, że objęte wezwaniem czynności wykonują osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę ze wskazaniem liczby tych osób, imion i nazwisk tych osób, rodzaju umowy o pracę i wymiaru etatu, daty zawarcia umowy o pracę oraz podpis osoby uprawnionej do złożenia oświadczenia w imieniu Wykonawcy lub Podwykonawcy,
   2) poświadczoną za zgodność z oryginałem odpowiednio przez Wykonawcę lub podwykonawcę kopie dowodu potwierdzającego zgłoszenie pracownika przez pracodawcę do ubezpieczeń, zanonimizowaną w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami

ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych, z wyłączeniem danych niezbędnych do identyfikacji zatrudnienia,

3) pisemnego oświadczenia od osoby wykonującej wskazane w ust. 1 pkt 17 czynności, że jest zatrudniona przez Wykonawcę lub Podwykonawcę na podstawie umowy o pracę.

7. Niezłożenie przez Wykonawcę w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie żądanych dowodów i dokumentów, traktowane będzie jako niewypełnienie przez Wykonawcę lub Podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących prace, o których mowa w ust. 1 pkt 17.
8. W przypadku uzasadnionych wątpliwości co do przestrzegania prawa pracy przez Wykonawcę lub Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę, Zamawiający może zwrócić się o przeprowadzenie kontroli przez Państwową Inspekcję Pracy.

**§ 7**

**Potencjał Wykonawcy**

1. Wykonawca oświadcza, że w celu realizacji Umowy zapewni odpowiednie zasoby techniczne oraz personel posiadający zdolności, doświadczenie, wiedzę oraz wymagane uprawnienia, w zakresie niezbędnym do wykonania przedmiotu Umowy, zgodnie ze złożoną Ofertą.
2. Wykonawca oświadcza, że posiada wiedzę i doświadczenie wymagane do realizacji robót budowlanych będących przedmiotem Umowy.
3. Wykonawca oświadcza, że podmiot trzeci ……. (nazwa podmiotu trzeciego), na zasoby którego w zakresie wiedzy i/lub doświadczenia Wykonawca powoływał się, składając Ofertę celem wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, będzie realizował przedmiot Umowy w zakresie …….. W przypadku zaprzestania wykonywania Umowy przez ww. podmiot trzeci z jakichkolwiek przyczyn, Wykonawca będzie zobowiązany, w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia powzięcia informacji o tej okoliczności, do:
   1) zastąpienia tego podmiotu innym podmiotem posiadającym zasoby co najmniej odpowiadające zasobom wymaganym przez Zamawiającego w postępowaniu albo
   2) wykazania, że samodzielnie spełnia warunki udziału w postępowaniu w zakresie nie mniejszym niż wymagany w SWZ,

   po uprzednim uzyskaniu akceptacji Zamawiającego.
4. Wykonawca oświadcza, że dysponuje odpowiednimi środkami finansowymi umożliwiającymi wykonanie przedmiotu Umowy.

**§ 8**

**Personel Wykonawcy**

1. Wykonawca ustanawia jako swojego reprezentanta do spraw związanych z realizacją przedmiotu Umowy - …… ,tel.: ……; e-mail: ……..
2. Funkcję kierownika budowy pełnić będą:
   a) Kierownik budowy branża drogowa (zgodnie z ofertą Wykonawcy):
   ……
   tel.: ……; e-mail: ……..
   Wykonawca potwierdza, że osoba wskazana jako kierownik budowy posiada uprawnienia budowlane w specjalności inżynieryjnej drogowej do kierowania robotami budowlanymi, adekwatne do zakresu robót

objętych Umową oraz spełnia wymagania określone w SWZ. Wykonawca zobowiązuje się zapewnić udział kierownika budowy w realizacji przedmiotu Umowy przez cały okres wykonywania robót oraz jego dostępność w sytuacjach wymagających niezwłocznej interwencji.

b) Kierownik robót branży elektroenergetycznej (zgodnie z ofertą Wykonawcy):

……

tel.: ……; e-mail: …….

Wykonawca potwierdza, że osoba wskazana jako kierownik robót posiada uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych, adekwatne do zakresu robót objętych Umową oraz spełnia wymagania określone w SWZ. Wykonawca zobowiązuje się zapewnić udział kierownika budowy w realizacji przedmiotu Umowy przez cały okres wykonywania robót oraz jego dostępność w sytuacjach wymagających niezwłocznej interwencji.

c) Kierownik robót branży mostowej (zgodnie z ofertą Wykonawcy):

……

tel.: ……; e-mail: …….

Wykonawca potwierdza, że osoba wskazana jako kierownik robót posiada uprawnienia budowlane w specjalności mostowej, adekwatne do zakresu robót objętych Umową oraz spełnia wymagania określone w SWZ. Wykonawca zobowiązuje się zapewnić udział kierownika budowy w realizacji przedmiotu Umowy przez cały okres wykonywania robót oraz jego dostępność w sytuacjach wymagających niezwłocznej interwencji.

3. Wykonawca zobowiązany jest zapewnić wykonanie i kierowanie pracami objętymi Umową przez osoby posiadające stosowne kwalifikacje zawodowe i doświadczenie odpowiednie do funkcji, jakie zostaną im powierzone, oraz posiadające uprawnienia do wykonywania prac, o ile są one wymagane przepisami szczególnymi.
4. W przypadku zaistnienia niezależnej od Wykonawcy konieczności powierzenia jakichkolwiek prac związanych z umową osobie innej niż wskazana w ofercie, Wykonawca jest zobowiązany w formie pisemnej uzasadnić zmianę i w terminie 7 dni od zaistniałej okoliczności przedstawić w formie pisemnej propozycję nowej osoby do akceptacji Zamawiającego. Zamawiający jest uprawniony do odrzucenia propozycji zmiany w formie pisemnej w terminie 7 dni od dnia otrzymania tej propozycji, jeżeli zaproponowany kandydat nie spełnia ww. wymagań (w tym wymagań z SWZ). W przypadku odrzucenia propozycji zmiany, Wykonawca zobowiązany jest do przedstawienia w formie pisemnej propozycji nowej osoby do akceptacji Zamawiającego w terminie 3 dni od dnia otrzymania braku zgody ze strony Zamawiającego. Nowy kandydat winien spełniać wymagania określone w niniejszym ustępie.
5. Wykonawca jest zobowiązany przedłożyć Zamawiającemu propozycję zmiany, o której mowa w ust. 4, niepóźniej niż 7 dni przed planowanym skierowaniem do kierowania pracami którejkolwiek osoby. Jakakolwiek przerwa w realizacji przedmiotu Umowy wynikająca z braku kierownictwa prac będzie traktowana jako przerwa wynikła z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy i nie może stanowić podstawy do zmiany terminu zakończenia prac, z zastrzeżeniem przypadków działania siły wyższej lub innych okoliczności niezależnych od Wykonawcy, których nie można było przewidzieć przy zachowaniu należytej staranności.
6. Zmiany osób wymienionych w ust. 2 oraz ust. 4 wymagają uprzedniej pisemnej akceptacji Zamawiającego i wymagają sporządzenia aneksu do niniejszej Umowy.
7. Skierowanie, bez akceptacji Zamawiającego, do realizacji zamówienia innych osób niż wskazane w ofercie Wykonawcy, niezależnie od kar umownych określonych w § 27, może stanowić podstawę do

naliczenia kar umownych oraz - w przypadku rażącego naruszenia - odstąpienia od Umowy na zasadach opisanych w § 29 Umowy przez Zamawiającego z winy Wykonawcy.

8. Personel Wykonawcy zobowiązany jest współpracować z pracownikami Zamawiającego w celu prawidłowego wykonania zleconych prac.
9. Wykonawca zobowiązany jest zapewnić by pracownicy Wykonawcy:
   1) posiadali przed przystąpieniem do wykonywania prac przeszkolenia w zakresie obsługi sprzętu, narzędzi oraz kierowania ruchem;
   2) realizowali zadania nałożone przez Zamawiającego zgodnie z Umową i poleceniami Inspektora Nadzoru Inwestorskiego;
   3) utrzymywali w należytym stanie oznakowania sprzętu pracującego w ruchu drogowym oraz oznakowanie terenu prowadzonych prac;
   4) przestrzegali przepisów BHP i prawa o ruchu drogowym.
10. Wykonawca zobowiązuje się do umożliwienia wstępu na teren robót pracownikom organów nadzoru budowlanego, do których należy wykonywanie zadań określonych ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t. j. Dz. U. z 2026 r. poz. 524 ze zm.) oraz udostępnienia im danych i informacji wymaganych tą ustawą oraz innym pracownikom, których Zamawiający wskaże w okresie realizacji przedmiotu umowy.

**§ 9**

**Podwykonawcy**

1. Wykonawca może powierzyć wykonanie części prac składających się na przedmiot niniejszej umowy wyspecjalizowanym podwykonawcom, za których prace będzie odpowiadał przed Zamawiającym jak za działania własne zgodnie z ustalonym przez Strony zakresem robót.
2. Wykonanie części zamówienia przez Podwykonawców nie zwalnia Wykonawcy od odpowiedzialności i zobowiązań wynikających z warunków niniejszej umowy.
3. Wykonawca zobowiązany jest do koordynacji prac realizowanych przez podwykonawców.
4. Termin zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy przewidziany w umowie o podwykonawstwo nie może być dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy faktury lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy roboty budowlanej, dostawy lub usługi.
5. Wykonawca, Podwykonawca oraz dalszy Podwykonawca zamierzający zawrzeć umowę o podwykonawstwo w zakresie robót budowlanych składających się na przedmiot zamówienia, o którym mowa w § 1 niniejszej Umowy, jest zobowiązany w trakcie realizacji zamówienia przedstawić Zamawiającemu projekt umowy o podwykonawstwo, przy czym Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca przedkłada projekt wraz ze zgodą Wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z przedłożonym projektem. Zamawiający, w terminie 7 dni roboczych od dnia przedłożenia projektu umowy, może zgłosić pisemne zastrzeżenia do projektu tej umowy, jeżeli nie spełnia ona wymagań określonych w SWZ lub przewiduje termin zapłaty wynagrodzenia dłuższy niż określony w ust. 4 niniejszego paragrafu. Niezgłoszenie pisemnych zastrzeżeń w powyższym terminie uważa się za akceptację projektu umowy o podwykonawstwo.
6. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca robót budowlanych, o których mowa w § 1 niniejszej Umowy, przedkłada Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia. Obowiązek ten nie dotyczy umów o podwykonawstwo, których przedmiotem są dostawy lub usługi o wartości mniejszej niż 0,5% wartości

brutto Umowy lub o wartości mniejszej bądź równej 50.000,00 zł brutto. Zamawiający, w terminie 7 dni roboczych od dnia przedłożenia kopii umowy, może wnieść pisemny sprzeciw:

1) w przypadkach, o których mowa w ust. 5 - w odniesieniu do umów o podwykonawstwo na roboty budowlane,
2) w przypadku przekroczenia terminu zapłaty wynagrodzenia określonego w ust. 4 niniejszego paragrafu - w odniesieniu do umów o podwykonawstwo, których przedmiotem są dostawy lub usługi.

Niezgłoszenie pisemnego sprzeciwu w powyższym terminie uważa się za akceptację umowy przez Zamawiającego.

7. Zamawiający dokonuje bezpośrednio zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, który zawarł zaakceptowaną przez Zamawiającego umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub który zawarł przedłożoną Zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę zamówienia na roboty budowlane lub zamówienia na dostawy lub usługi.
8. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 7 dotyczy wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez Zamawiającego umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub po przedłożeniu Zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi.
9. Bezpośrednia zapłata, o której mowa w ust. 7 obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenia, bez odsetek, należnych Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy.
10. Przed dokonaniem bezpośredniej zapłaty Zamawiający informuje Wykonawcę, o zgłoszeniu się Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy zamówienia o roboty budowlane o dokonanie bezpośredniej zapłaty, o której mowa w ust. 7. Na zgłaszanie pisemnych uwag dotyczących zasadności danej płatności, Wykonawca ma 7 dni od dnia doręczenia powyższej informacji przez Zamawiającego. W uwagach Wykonawca nie może powoływać się na potrącenie roszczeń Wykonawcy względem podwykonawcy niezwiązanych z realizacją umowy o podwykonawstwo.
11. W przypadku zgłoszenia uwag, o których mowa w ust. 10, we wskazanym terminie, Zamawiający może:
    1) nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, jeżeli Wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty, albo
    2) złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości Zamawiającego co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy, albo
    3) dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, jeżeli podwykonawca lub dalszy podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.
12. W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, o których mowa w ust. 10, Zamawiający potrąca kwotę wypłaconego wynagrodzenia z wynagrodzenia należnego Wykonawcy.
13. Tryb udzielenia zgody opisany w ust. 5 i 6 powyżej będzie mieć zastosowanie do wszelkich zmian, uzupełnień oraz aneksów do umów z podwykonawcami.
14. Zlecenie wykonania części robót podwykonawcom nie zmienia zobowiązań Wykonawcy wobec Zamawiającego za wykonane roboty. Wykonawca jest odpowiedzialny wobec Zamawiającego oraz osób trzecich za działania, zaniechanie działania, uchybienia i zaniedbania podwykonawców w takim samym stopniu, jakby to były działania, uchybienia lub zaniedbania jego własne lub jego personelu. Zamawiający

zastrzega sobie prawo żądania usunięcia z terenu budowy każdego z pracowników Wykonawcy lub Podwykonawców, albo dalszych Podwykonawców, którzy przez swoje zachowanie lub jakość wykonanej pracy dali powód do uzasadnionych skarg.

15. Na wniosek Zamawiającego, Wykonawca bezzwłocznie dostarczy Zamawiającemu szczegółowe informacje dotyczące Podwykonawców i jego/ich dalszych Podwykonawców w zakresie prac powierzonych każdej takiej jednostce oraz dotyczące osiągniętego w dacie przygotowania takiej informacji etapu prac, wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących prace fizyczne, faktur wystawionych przez nich oraz udokumentowanego podsumowania płatności dokonanych na ich rzecz do dnia sporządzenia takiej informacji.
16. Niezależnie od innych postanowień niniejszej Umowy zamiar powierzenia robót budowlanych określonemu Podwykonawcy wymaga uprzedniego zgłoszenia Zamawiającemu na piśmie, nie później niż 7 dni przed planowanym skierowaniem tego Podwykonawcy do wykonywania robót. Zgłaszany Podwykonawca musi posiadać doświadczenie odpowiadające zakresowi powierzanych robót, zgodnie z wymaganiami określonymi w zaproszeniu do negocjacji.
17. Jakakolwiek przerwa w realizacji przedmiotu umowy wynikająca z braku Podwykonawcy będzie traktowana jako przerwa wynikła z przyczyn zależnych od Wykonawcy i nie może stanowić podstawy do zmiany terminów zakończenia robót, o którym mowa w § 2 ust. 1.
18. Niezależnie od innych postanowień niniejszej umowy umowa z Podwykonawcą i z dalszym Podwykonawcą nie może zawierać postanowień:
    1) prowadzących do zwiększenia wynagrodzenia Wykonawcy określonego w niniejszej Umowie ani pozostających w sprzeczności z jego ryczałtowym charakterem;
    2) uzależniających uzyskanie przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę wynagrodzenia od uprzedniego dokonania zapłaty przez Zamawiającego na rzecz Wykonawcy;
    3) sprzecznych z wymaganiami dotyczącymi realizacji przedmiotu zamówienia określonymi w niniejszej Umowie oraz w dokumentach stanowiących jej integralną część, w tym ~~w~~ zaproszeniu do negocjacji oraz dokumentacji projektowej;
    4) kształtujących prawa i obowiązki Podwykonawcy, w zakresie kar umownych oraz postanowień dotyczących warunków wypłaty wynagrodzenia, w sposób dla niego mniej korzystny niż prawa i obowiązki Wykonawcy, ukształtowane postanowieniami umowy zawartej między Zamawiającym a Wykonawcą.

    Powyższe postanowienia nie ograniczają prawa Zamawiającego do zgłaszania sprzeciwu wobec pozostałych postanowień umowy o podwykonawstwo zawartej odpowiednio pomiędzy Wykonawcą a Podwykonawcą lub pomiędzy Podwykonawcą a dalszym Podwykonawcą.
19. Wykonawca zobowiązuje się nałożyć na Podwykonawców, dalszych Podwykonawców, usługodawców, dostawców oraz producentów przy pomocy, których realizuje niniejszą umowę, obowiązek ustanawiania gwarancji jakości dotyczących wykonanych przez nich prac i robót oraz dostarczonych przez nich urządzeń, materiałów i elementów, przewidujących prawo do dochodzenia uprawnień gwarancyjnych również przez Zamawiającego.
20. Wykonawca obowiązany jest przekazać Zamawiającemu otrzymane od Podwykonawców, dalszych Podwykonawców, usługodawców, dostawców oraz producentów przy pomocy, których realizuje niniejszą umowę, uwierzytelnione kopie gwarancji jakie otrzymuje od tych podmiotów w związku z realizacją umowy, niezwłocznie po ich otrzymaniu.

21. W sytuacji, gdy niniejsza Umowa będzie realizowana przez podmioty działające w konsorcjum Umowy Podwykonawcze powinny być zawierane w imieniu i na rzecz wszystkich uczestników konsorcjum, zgodnie z umową konsorcjum.

**§ 10**

**Harmonogram rzeczowo-finansowy**

1. W terminie do 7 dni roboczych od dnia zawarcia Umowy Wykonawca przedstawi Zamawiającemu do zatwierdzenia, harmonogram rzeczowo-finansowy, zgodnie z którym będzie realizowany przedmiot Umowy.
2. Harmonogram oraz wszystkie jego aktualizacje będą złożone w wersji papierowej i w edytowalnej wersji elektronicznej w układzie uzgodnionym z Inspektorem nadzoru inwestorskiego. Harmonogram powinien być sporządzony w czytelny sposób w wersji papierowej i graficznej zawierającej wyróżnienie poszczególnych etapów postępu w realizacji robót budowlanych.
3. Wykonawca będzie przechowywał egzemplarz zatwierdzonego Harmonogramu rzeczowo - finansowego na terenie budowy wraz z programem zapewnienia jakości robót budowlanych będących przedmiotem Umowy.
4. Harmonogram rzeczowo - finansowy będzie sporządzony z podziałem na asortymenty robót według działów STWiORB poprzez odniesienie do technologii wykonania, specyfikacji i zasobów wykorzystywanego sprzętu oraz zasobów osobowych niezbędnych do wykonania robót oraz będzie zawierał harmonogram płatności jako sumę należności za wszystkie asortymenty robót realizowanych w danym okresie rozliczeniowym. Asortymenty robót mniej znaczących będą łączone w grupy pod jedną nazwą. Grupy asortymentów robót powinny być naniesione na grafik harmonogramu rzeczowo - finansowego w zakresie harmonogramu robót, z uwzględnieniem daty rozpoczęcia robót, czasu na ich wykonanie oraz z uwzględnieniem daty zakończenia tych robót, z dokładnością do kolejnego miesiąca kalendarzowego. W planowaniu czasu potrzebnego na wykonanie poszczególnych asortymentów robót Wykonawca uwzględni przerwy wynikające z przyczyn technologicznych i atmosferycznych, typowych dla okresu jesienno-zimowo-wiosennego, harmonogram przyznanych zamknięć drogowych, itp. oraz inne okoliczności mogące mieć wpływ na terminowość wykonania Umowy i zagwarantuje etapowanie wykonania przedmiotu Umowy, zapewniające realizację przedmiotu Umowy w terminie określonym w § 2 ust. 1, szczególnym uwzględnieniem podziału płatności na dokładnie cztery okresy rozliczeniowe, obejmujące płatności częściowe oraz płatność końcową. Wartość poszczególnych asortymentów i etapów robót określona w harmonogramie rzeczowo-finansowym musi łącznie stanowić dokładnie 100% wynagrodzenia ryczałtowego brutto, o którym mowa w § 21 ust. 1 Umowy. Wycena poszczególnych etapów w harmonogramie ma charakter wyłącznie rozliczeniowy (dla potrzeb płatności częściowych) i nie podważa ryczałtowego charakteru wynagrodzenia.
5. Harmonogram płatności, stanowiący integralną część harmonogramu rzeczowo-finansowego, musi być bezwzględnie dostosowany do cyklu rozliczeniowego projektu FEDS 2021-2027, przewidującego dokonywanie płatności częściowych (przejściowych) w trakcie trwania robót oraz płatności końcowej po ich zakończeniu, a także musi być w pełni zgodny z planem finansowym (budżetem) Zamawiającego na dany rok budżetowy. Wszelkie zmiany harmonogramu płatności, w szczególności skutkujące przesunięciem obciążeń finansowych, mogą zostać zatwierdzone przez Zamawiającego wyłącznie pod warunkiem uprzedniego dokonania niezbędnych zmian w jego budżecie.
6. Suma wszystkich płatności częściowych zrealizowanych na rzecz Wykonawcy w trakcie trwania umowy nie może przekroczyć 90% całkowitego wynagrodzenia ryczałtowego brutto, o którym mowa w § 21

ust. 1. Pozostała część wynagrodzenia (co najmniej 10%) zostanie wypłacona na podstawie faktury końcowej, po dokonaniu bezusterkowego odbioru końcowego robót.

7. Harmonogram rzeczowo - finansowy będzie uwzględniał w szczególności:
   1) kolejność, w jakiej Wykonawca zamierza prowadzić roboty budowlane stanowiące przedmiot Umowy; terminy wykonywania, daty rozpoczęcia i zakończenia robót składających się na przedmiot Umowy, kolejność zamawiania przez Wykonawcę urządzeń i dostaw na Teren budowy, założenie prowadzenia w okresie zimowym stałych dostaw materiałów na Teren budowy w zakresie niezbędnym do zachowania ciągłości robót budowlanych, co najmniej na poziomie określonym przez Inspektora nadzoru inwestorskiego;
   2) ogólny opis metod realizacji robót budowlanych i etapów realizacji Umowy;
   3) informacje dotyczące liczebności personelu Wykonawcy oraz poszczególnych typów sprzętu Wykonawcy, niezbędnych do realizacji robót budowlanych lub realizacji etapu robót;
   4) szacowanie przerobu i płatności (brutto) w układzie miesięcznym, oraz koszty ogólne rozłożone proporcjonalnie na cały czas trwania Umowy.
8. Zamawiający zatwierdzi Harmonogram rzeczowo-finansowy, o którym mowa w ust. 1, w terminie 3 dni roboczych od dnia jego przedłożenia, po uprzednim zaopiniowaniu przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego, albo w tym terminie zgłosi uwagi wraz z uzasadnieniem, w szczególności w odniesieniu do wymagań określonych w SWZ, dokumentacji projektowej lub Umowie.
9. W przypadku zgłoszenia przez Zamawiającego uwag do Harmonogramu rzeczowo - finansowego Wykonawca będzie zobowiązany do uwzględnienia tych uwag i przedłożenia Zamawiającemu poprawionego Harmonogramu w terminie do 3 dni roboczych od daty otrzymania zgłoszonych przez Zamawiającego uwag.
10. Pisemne potwierdzenie przez Zamawiającego uwzględnienia jego uwag lub brak zgłoszenia uwag w terminie określonym w ust. 7 będą uważane przez Strony za zatwierdzenie Harmonogramu rzeczowo - finansowego.
11. W przypadku nieuwzględnienia w całości lub w części uwag Zamawiającego w terminie określonym w ust. 8, lub gdy przedłożony Harmonogram będzie w ocenie Zamawiającego niezgodny z Umową, a Zamawiający uzna, że złożenie takiego Harmonogramu rzeczowo-finansowego jest możliwe, Wykonawca zapłaci Zamawiającemu karę umowną w wysokości 500,00 zł za każdy rozpoczęty dzień zwłoki do momentu zatwierdzenia Harmonogramu przez Zamawiającego.
12. Wykonawca ma prawo powoływania się na Harmonogram rzeczowo - finansowy od dnia jego zatwierdzenia przez Zamawiającego.
13. Harmonogram rzeczowo - finansowy może podlegać aktualizacji na wniosek każdej ze Stron Umowy w zakresie przesunięcia terminów realizacji poszczególnych etapów robót lub Terminu zakończenia robót.
14. Jeżeli wprowadzenie zmian do Harmonogramu rzeczowo-finansowego nie prowadzi do zmiany terminu zakończenia robót, ich wprowadzenie nie wymaga zmiany Umowy.
15. W przypadku konieczności aktualizacji Harmonogramu rzeczowo-finansowego, w szczególności gdy poprzednia wersja stanie się niespójna z faktycznym postępem robót lub nie spełnia wymagań określonych Umową, Wykonawca sporządzi projekt zaktualizowanego Harmonogramu i przedstawi go Inspektorowi Nadzoru Inwestorskiego celem zaopiniowania, a następnie Zamawiającemu do zatwierdzenia. Zamawiający zatwierdzi zaktualizowany Harmonogram w terminie 3 dni roboczych od dnia jego przedłożenia albo w tym terminie zgłosi uwagi. Brak zgłoszenia uwag w tym terminie uważa się za zatwierdzenie Harmonogramu.

16. Zaktualizowany Harmonogram rzeczowo - finansowy zastępuje dotychczasowy Harmonogram rzeczowo - finansowy i jest wiążący dla Stron.
17. Jeżeli Inspektor nadzoru inwestorskiego zgłosi uwagi do projektu zaktualizowanego Harmonogramu rzeczowo-finansowego, uzasadnione odniesieniem do wymagań realizacyjnych opisanych w SWZ, dokumentacji projektowej lub Umowie, w szczególności dotyczące jego niezgodności z postanowieniami Umowy lub tempa wykonywania robót, Wykonawca jest zobowiązany do niezwłocznego, nie później niż w terminie do 3 dni roboczych od ich otrzymania, przedłożenia poprawionego Harmonogramu rzeczowo-finansowego uwzględniającego uwagi Inspektora nadzoru inwestorskiego oraz postanowienia Umowy.
18. W przypadku nieuwzględnienia w całości lub w części uwag Inspektora nadzoru inwestorskiego do aktualizacji Harmonogramu rzeczowo-finansowego w terminie określonym w pkt. 15, lub gdy przedłożona aktualizacja Harmonogramu będzie w ocenie Inspektora nadzoru inwestorskiego niezgodna z Umową, Wykonawca zapłaci Zamawiającemu karę umowną w wysokości 500,00 zł za każdy rozpoczęty dzień zwłoki do momentu zatwierdzenia aktualizacji Harmonogramu przez Zamawiającego.
19. Jeżeli faktyczny postęp robót z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy będzie obiektywnie zagrażał Terminowi zakończenia robót lub określonemu terminowi zakończenia etapu robót, Wykonawca z przyczyn leżących po jego stronie nie dotrzyma terminu określonego w Harmonogramie rzeczowo-finansowym lub zajdą inne istotne odstępstwa od Harmonogramu rzeczowo-finansowego, Wykonawca na żądanie Zamawiającego niezwłocznie, nie później niż w terminie do 3 dni roboczych, przedstawi Zamawiającemu do zatwierdzenia projekt Programu naprawczego.
20. Program naprawczy powinien przewidywać reorganizację sposobu wykonywania robót poprzez zwiększenie zaangażowania sprzętu, personelu, Podwykonawców lub zasobów finansowych Wykonawcy w celu wykonania niezrealizowanych dotychczas etapów robót w terminach określonych w zaktualizowanym Harmonogramie rzeczowo-finansowym. Wykonawcy nie przysługuje z tego tytułu dodatkowe wynagrodzenie.
21. Jeżeli przyczyna, z powodu której będzie zagrożone dotrzymanie terminu zakończenia robót lub określonego terminu zakończenia etapu robót budowlanych wynika z winy Wykonawcy, Wykonawca nie jest uprawniony do wystąpienia do Inspektora Nadzoru Inwestorskiego (INI) i do Zamawiającego o przedłużenie terminu zakończenia robót oraz odpowiednio etapów robót i do zwrotu poniesionych kosztów.
22. Inspektor nadzoru inwestorskiego może wydać kierownikowi budowy, potwierdzone wpisem do dziennika budowy, polecenie wstrzymania wykonywania robót budowlanych w przypadku:
    1) wykonywania robót budowlanych niezgodnie z dokumentacją projektową lub w sposób naruszający warunki bezpieczeństwa, stwarzający zagrożenie dla życia lub zdrowia osób znajdujących się na terenie budowy, oraz niedokonania poprawy w wyznaczonym terminie, przy czym wszelkie opóźnienia wynikłe z takiego wstrzymania obciążają wyłącznie Wykonawcę,
    2) wystąpienia warunków atmosferycznych mogących wpłynąć na pogorszenie jakości robót, z zastrzeżeniem, że przed wydaniem polecenia wstrzymania robót Inspektor nadzoru inwestorskiego oraz przedstawiciel Wykonawcy uzgodnią odpowiednią zmianę terminów wykonania robót w Harmonogramie rzeczowo-finansowym,
    3) gdy kontynuacja robót mogłaby wywołać zagrożenie bezpieczeństwa lub spowodować niedopuszczalną niezgodność z dokumentacją projektową albo decyzją o pozwoleniu na budowę.
23. Niezależnie od przyczyn wskazanych w ust. 20, Inspektor nadzoru inwestorskiego w uzgodnieniu

z Zamawiającym może polecić Wykonawcy wstrzymanie robót lub ich dowolnej części z ważnych przyczyn, uzasadnionych okolicznościami realizacji Umowy, na okres, który uzna za konieczny, nieprzekraczający 3 miesięcy.

24. W przypadku, o którym mowa w ust. 21, jeżeli wstrzymanie robót budowlanych nie nastąpiło z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy, Wykonawca jest uprawniony do odpowiedniego przedłużenia terminu zakończenia robót o okres wstrzymania robót (przestoju) oraz do zwrotu kosztów powstałych, wskutek tego wstrzymania.
25. Podjęcie przez Strony negocjacji w celu zmiany Umowy w zakresie terminów nie uprawnia Stron do odstąpienia od Umowy oraz nie uprawnia Wykonawcy do wstrzymania lub zwolnienia tempa wykonywania robót budowlanych z zastrzeżeniem przypadków przewidzianych przepisami prawa.

**§ 11**

**Materiały i sprzęt do wykonania przedmiotu Umowy**

1. Przedmiot umowy wykonany zostanie przy użyciu sprzętu Wykonawcy i z dostarczonych przez niego materiałów.
2. Materiały, o których mowa w ust. 1, powinny odpowiadać co do jakości wymaganiom określonym ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1213 ze zm.) oraz wymaganiom określonym w dokumentacji projektowej i w STWiORB.
3. Wykonawca będzie przeprowadzać pomiary i badania materiałów (z wyłączeniem badań materiałów dostarczonych przez Zamawiającego) oraz robót zgodnie z zasadami kontroli jakości materiałów i robót określonymi w STWiORB.
4. Na każde pisemne żądanie Zamawiającego lub Inspektora Nadzoru, Wykonawca obowiązany jest okazać w terminie do 7 dni dokumenty potwierdzające spełnienie wymagań, o których mowa w ust. 2. W przypadku nieprzedłożenia wymaganych dokumentów we wskazanym terminie, zastosowanie będzie miała kara umowna wskazana w § 27.
5. Gospodarka materiałami z rozbiórki musi być prowadzona z rygorystycznym uwzględnieniem zasady DNSH (określonej w § 6 ust. 4 Umowy), nakazującej przygotowanie do ponownego użycia, recyklingu lub innego odzysku materiałowego co najmniej 70% wagowo odpadów. Materiały nienadające się do odzysku i niebędące własnością Zamawiającego winny być usunięte przez Wykonawcę poza teren prac i zutylizowane na jego koszt, przy przestrzeganiu przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Nie dopuszcza się składowania materiałów przeznaczonych do utylizacji na placach Zamawiającego. Wykonawca po dokonaniu utylizacji przedstawi Zamawiającemu dokument potwierdzający ten fakt.

**§ 12**

**Ochrona środowiska**

1. Wykonawca w czasie wykonywania robót budowlanych oraz usuwania ewentualnych wad jest zobowiązany podjąć niezbędne działania w celu ochrony środowiska i przyrody na terenie budowy i wokół terenu budowy, w tym zapobiegać rozprzestrzenianiu się gatunków inwazyjnych podczas przemieszczania mas ziemnych.
2. Wykonawca jest zobowiązany do postępowania zgodnie z ostateczną decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację przedsięwzięcia wydaną przez właściwy organ (jeżeli dotyczy).

3. Wykonawca jest zobowiązany uzyskać niezbędne uzgodnienia i pozwolenia na wywóz nieczystości stałych i płynnych oraz bezpieczne i prawidłowe odprowadzanie ścieków, substancji ropopochodnych oraz wód gruntowych i opadowych z terenu budowy w sposób zapewniający ochronę terenów przed zanieczyszczeniem.
4. Wykonawca jest zobowiązany usuwać odpady z terenu budowy z zachowaniem przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.). - „ustawa o odpadach").
5. Wykonawca jest zobowiązany do przedłożenia informacji o wytwarzanych odpadach oraz sposobach gospodarowania nimi. Dokumenty te (w tym karty przekazania odpadów i dowody ważenia potwierdzające osiągnięcie wymaganego 70% wskaźnika recyklingu/odzysku) stanowią warunek niezbędny do odbioru robót.
6. Wykonawca ponosi odpowiedzialność z tytułu konieczności uiszczenia opłat, kar lub grzywien przewidzianych w przepisach dotyczących ochrony środowiska lub przyrody i przepisach regulujących gospodarkę odpadami.
7. Wykonawca zobowiązuje się do pokrycia wszelkich uzasadnionych roszczeń, które mogą być dochodzone od Zamawiającego z powodu naruszenia przez Wykonawcę przepisów z zakresu ochrony środowiska lub przyrody.
8. Odzyski materiałów i surowców nadające się do ponownego użytku (wskazane przez Inspektora nadzoru inwestorskiego) stanowią własność Zamawiającego i po oczyszczeniu Wykonawca przewiezie je, za pokwitowaniem ilości i asortymentu, na miejsce wskazane przez Zamawiającego w odległości do 50 km od miejsca prowadzonych robót.
9. Rozbiórkę materiałów przeznaczonych do odzysku, ich załadunek, transport i rozładunek Wykonawca będzie prowadził z należytą starannością w sposób wykluczający możliwość ich uszkodzenia, a składowanie materiałów będzie prowadził w sposób uporządkowany i właściwy dla danego asortymentu.

**§ 13**

**Ubezpieczenie Wykonawcy**

1. Z chwilą przejęcia terenu budowy Wykonawca jest odpowiedzialny i ponosi wszelkie koszty z tytułu strat materialnych powstałych w związku z zaistnieniem zdarzeń losowych i z tytułu odpowiedzialności cywilnej za szkody oraz następstwa nieszczęśliwych wypadków dot. pracowników i osób trzecich - powstałe w związku z prowadzonymi pracami i robotami.
2. Wykonawca zobowiązuje się do zawarcia na własny koszt odpowiednich umów ubezpieczenia z tytułu szkód, które mogą zaistnieć w związku z określonymi zdarzeniami losowymi oraz od odpowiedzialności cywilnej na czas realizacji robót i prac objętych umową.
3. Ubezpieczeniu podlegają w szczególności:
   1) prace i roboty objęte umową, urządzenia oraz wszelkie mienie ruchome związane bezpośrednio z wykonawstwem robót i prac,
   2) odpowiedzialność cywilna za wszelkie szkody (materialne i osobowe) oraz następstwa nieszczęśliwych wypadków dotyczące pracowników i osób trzecich (w tym użytkowników drogi) a powstałe na terenie budowy (przekazanego odcinka drogi) między innymi w związku z prowadzonymi robotami, ruchem pojazdów mechanicznych, użytkowaniem drogi itp.
4. W odniesieniu do ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej określonego w ust. 3 pkt 2 umowy, franszyza nie może wyłączać odpowiedzialności za szkody istotne z punktu widzenia realizacji Umowy.
5. Wykonawca najpóźniej w dniu przejęcia terenu budowy, przedłoży do wglądu Zamawiającemu umowy

ubezpieczenia, o których mowa w ust. 2.

6. Zamawiający nie przekaże Wykonawcy terenu budowy do czasu przedłożenia dokumentów, o których mowa w ust. 2. Zwłoka z tego tytułu będzie traktowana jako powstała z przyczyn zależnych od Wykonawcy i nie może stanowić podstawy do zmiany terminu zakończenia robót i prac.
7. W przypadku trwania umowy a wygaśnięcia ubezpieczenia Wykonawca winien przedłożyć umowy ubezpieczenia na okres następny. W razie braku odpowiedniego ubezpieczenia Zamawiający ma prawo odstąpić od umowy, a wina będzie po stronie Wykonawcy. Odstąpienie od umowy w tym przypadku może nastąpić w terminie dwóch miesięcy od powzięcia wiadomości przez Zamawiającego o powyższej okoliczności.

**§ 14**

**Procedury bezpieczeństwa**

1. Wykonawca podczas wykonywania robót jest zobowiązany zapewnić przestrzeganie przepisów oraz zasad w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz ochrony przeciwpożarowej przez osoby przebywające na Terenie budowy.
2. Do obowiązków Wykonawcy należy w szczególności wykonanie i utrzymanie na własny koszt wszelkich zabezpieczeń i urządzeń niezbędnych w powyższym celu.
3. Wykonawca jest zobowiązany opracować i przedłożyć Zamawiającemu Plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia zgodnie z wymaganiami ustawy Prawo budowlane i rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 120, poz. 1126 ze zm.) niepóźniej niż przed datą rozpoczęcia robót.

**§ 15**

**Siła Wyższa**

1. Przez Siłę wyższą rozumie się zdarzenie zewnętrzne, niemożliwe do przewidzenia i zapobieżenia.
2. Jeżeli którakolwiek ze Stron stwierdzi, że Umowa nie może być realizowana z powodu działania Siły wyższej lub z powodu następstw działania Siły wyższej, niezwłocznie powiadomi o tym na piśmie drugą Stronę.
3. W przypadku wystąpienia Siły wyższej lub jej następstw definitywnie uniemożliwiających kontynuację wykonywania robót budowlanych zgodnie z Umową, Wykonawca niezwłocznie wstrzyma roboty, a Zamawiający będzie zobowiązany do zapłaty Wykonawcy należnego wynagrodzenia stosownie do stanu zaawansowania robót budowlanych, potwierdzonego przez Inspektora nadzoru inwestorskiego.

**§ 16**

**Teren budowy i organizacja robót**

1. Niezwłocznie po protokolarnym przejęciu terenu budowy, Wykonawca jest zobowiązany do zagospodarowania terenu budowy.
2. Do obowiązków Wykonawcy należy w szczególności:
   1) zapewnienie bezpieczeństwa osób przebywających na terenie budowy oraz utrzymanie terenu budowy w odpowiednim stanie i porządku zapobiegającym ewentualnemu zagrożeniu bezpieczeństwa tych osób,
   2) podjęcie niezbędnych środków służących zapobieganiu wstępowi na teren budowy przez osoby nieuprawnione,

3) zapewnienie ochrony terenu budowy w sposób adekwatny do potrzeb od dnia przejęcia terenu budowy do dnia Odbioru końcowego,
4) doprowadzenie niezbędnych urządzeń infrastruktury technicznej na teren budowy,
5) ponoszenie kosztów związanych z korzystaniem z urządzeń infrastruktury technicznej do celów związanych z wykonywaniem robót budowlanych, próbami i odbiorami.

3. Wykonawca jest zobowiązany do zapewnienia Inspektorowi nadzoru inwestorskiego, osobom upoważnionym oraz innym uczestnikom procesu budowlanego, dostępu do terenu budowy.
4. Roboty budowlane będące przedmiotem Umowy powinny być wykonywane w taki sposób, aby nie zakłócać w sposób nieuzasadniony ruchu na drogach.
5. W czasie wykonywania robót, Wykonawca jest zobowiązany utrzymywać teren budowy w stanie wolnym od nadmiernych przeszkód komunikacyjnych, składować wszelkie urządzenia pomocnicze, sprzęt, materiały i grunty w ustalonych miejscach i należytym porządku oraz usuwać zbędne przedmioty z terenu budowy.
6. Wykonawca na własną odpowiedzialność i na swój koszt podejmie środki zapobiegawcze wymagane przez okoliczności, aby nie naruszać praw właścicieli posesji i budynków sąsiadujących z terenem budowy oraz minimalizować zakłócenia lub szkody wynikające z prowadzenia robót budowlanych.
7. Po zakończeniu robót budowlanych Wykonawca jest zobowiązany uporządkować teren budowy i przekazać go we właściwym stanie Inspektorowi nadzoru inwestorskiego najpóźniej do dnia Odbioru końcowego robót.
8. W przypadku stwierdzenia, że teren budowy nie odpowiada warunkom określonym w ust. 5, Inspektor Nadzoru Inwestorskiego ma prawo polecić Wykonawcy niezwłoczne doprowadzenie terenu budowy do należytego stanu. W przypadku niewykonania tego polecenia, po uprzednim bezskutecznym wezwaniu Wykonawcy przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego, z wyznaczeniem terminu nie krótszego niż 7 dni roboczych, Zamawiający ma prawo zlecić wykonanie tych czynności podmiotowi trzeciemu w zakresie niezbędnym do przywrócenia należytego stanu terenu budowy (wykonanie zastępcze), na koszt i ryzyko Wykonawcy. Koszty te mogą zostać potrącone z wynagrodzenia należnego Wykonawcy.
9. Wykonawca jest zobowiązany do wprowadzenia organizacji ruchu na czas prowadzenia robót zgodnie z zatwierdzonym projektem czasowej organizacji ruchu oraz do jej całkowitej likwidacji wraz z demontażem oznakowania po zakończeniu robót (jeżeli dotyczy). Organizacja ruchu po zakończeniu robót musi odpowiadać stałej organizacji ruchu wykonanej zgodnie z Dokumentacją projektową i STWiORB
10. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za prawidłowe oznakowanie i zabezpieczenie: miejsca prowadzonych robót w pasie drogowym i wykonanych objazdów oraz za ich utrzymanie w należytym stanie przez cały czas wykonywania robót.
11. Wykonawca jest zobowiązany zastosować niezbędne możliwe środki celem ochrony dróg i obiektów inżynierskich prowadzących na Teren budowy przed uszkodzeniami, które mogą spowodować roboty, transport lub sprzęt Wykonawcy, jego dostawców lub Podwykonawców, w szczególności powinien dostosować się do obowiązujących ograniczeń obciążeń osi pojazdów podczas transportu materiałów i sprzętu na Teren budowy i z Terenu budowy.
12. Wykonawca jest zobowiązany ponosić koszty nałożonych na niego kar związanych z naruszeniem przez Wykonawcę przepisów dotyczących dopuszczalnych obciążeń osi pojazdów lub koszty naprawy uszkodzonych z jego winy dróg kołowych, szynowych, wodnych lub obiektów inżynierskich.

**§ 17**

**Zawiadamianie o szczególnych zdarzeniach**

1. Jeżeli w trakcie wykonywania robót Wykonawca natrafi na przeszkody fizyczne, nie przewidziane dokumentacją projektową, jest on zobowiązany do niezwłocznego powiadomienia o tym fakcie INI.
2. Wykonawca ma obowiązek na bieżąco informować Inspektora nadzoru inwestorskiego o dostrzeganych lub przewidywanych problemach związanych z realizacją Umowy, które mogą mieć wpływ w szczególności na wysokość wynagrodzenia Wykonawcy lub na Termin zakończenia robót.
3. Nie później niż w terminie 7 dni roboczych od dnia powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, lub przekazania informacji, o której mowa w ust. 2, Wykonawca przedłoży Zamawiającemu ocenę wpływu tych okoliczności na termin wykonania robót oraz wycenę robót budowlanych wynikających z wystąpienia tych okoliczności. W przypadkach wymagających przeprowadzenia szczegółowych analiz lub obliczeń termin ten może zostać wydłużony za zgodą Zamawiającego, wyrażoną w formie pisemnej lub elektronicznej.
4. Wykonawca opracuje i przedstawi INI do akceptacji propozycje dotyczące uniknięcia lub zmniejszenia wpływu takiego wydarzenia lub okoliczności na wykonanie Umowy.
5. Jeśli wystąpienie szczególnych zdarzeń, o których mowa w ust. 1, które nie powstały z winy Wykonawcy i nie są skutkiem działania Siły wyższej, powoduje opóźnienie w wykonaniu Umowy skutkujące brakiem możliwości dotrzymania Terminu zakończenia robót przewidzianych dla danego etapu robót lub skutkuje poniesieniem przez Wykonawcę dodatkowych kosztów, Wykonawca jest uprawniony do przedłużenia Terminu zakończenia robót i do zwrotu Kosztów poniesionych wskutek zaistnienia tych okoliczności.

**§ 18**

**Usuwanie nieprawidłowości i wad stwierdzonych w czasie robót**

1. W przypadku stwierdzenia przez INI wykonywania robót budowlanych niezgodnie z Umową lub ujawnienia powstałych z przyczyn obciążających Wykonawcę wad w robotach budowlanych stanowiących przedmiot Umowy, INI jest uprawniony do żądania usunięcia przez Wykonawcę stwierdzonych nieprawidłowości lub Wad w określonym, odpowiednim technicznie terminie nie krótszym niż 7 dni roboczych. Koszt usunięcia nieprawidłowości lub wad ponosi Wykonawca.
2. Jeżeli dla ustalenia wystąpienia wad i ich przyczyn niezbędne jest dokonanie prób, badań, odkryć lub ekspertyz, Inspektor nadzoru inwestorskiego może polecić Wykonawcy dokonanie tych czynności na koszt Wykonawcy.
3. Jeżeli próby, badania, odkrycia, ekspertyzy nie potwierdzą wadliwości robót, Zamawiający zwraca Wykonawcy koszty ich przeprowadzenia.
4. Jeżeli Wykonawca nie usunie wady w terminie wyznaczonym zgodnie z ust. 1, Zamawiający może zlecić usunięcie Wady przez osoby trzecie na koszt i ryzyko Wykonawcy (wykonanie zastępcze) i potrącić poniesione w związku z tym wydatki z wynagrodzenia Wykonawcy.

**§ 19**

**Odbiory**

1. Wykonawca nie jest uprawniony do zakrycia wykonanej roboty budowlanej bez uprzedniej zgody INI. Wykonawca ma obowiązek umożliwić INI sprawdzenie każdej roboty budowlanej zanikającej lub która ulega zakryciu.

2. Wykonawca zgłasza gotowość do odbioru robót zanikających i ulegających zakryciu wpisem do Dziennika budowy i jednocześnie zawiadamia o tej gotowości INI.
3. INI dokonuje odbioru zgłoszonych przez Wykonawcę robót zanikających i ulegających zakryciu niezwłocznie, nie później jednak niż 3 dni od daty zgłoszenia gotowości do odbioru i potwierdza odbiór robót Protokołem odbioru robót zanikających i ulegających zakryciu oraz wpisem do dziennika budowy.
4. Jeżeli Inspektor nadzoru inwestorskiego uzna odbiór robót zanikających lub ulegających zakryciu za zbędny, jest zobowiązany powiadomić o tym Wykonawcę niezwłocznie, nie później niż w terminie określonym w ust. 3.
5. W przypadku niezgłoszenia INI gotowości do odbioru robót zanikających lub ulegających zakryciu lub dokonania zakrycia tych robót przed ich odbiorem, Wykonawca jest zobowiązany odkryć lub wykonać otwory niezbędne dla zbadania robót, a następnie na własny koszt przywrócić stan poprzedni.
6. Strony dopuszczają dokonywanie odbiorów częściowych, obejmujących wyodrębnione elementy robót zgodnie z Harmonogramem rzeczowo-finansowym. Do odbiorów częściowych stosuje się odpowiednio postanowienia dotyczące odbioru końcowego, z wyłączeniem skutków finansowych zastrzeżonych wyłącznie dla odbioru końcowego.
7. Odbiór końcowy następuje po zakończeniu całości robót na podstawie oświadczenia kierownika budowy wpisanego do dziennika budowy i potwierdzenia tego faktu przez INI.
8. Przed zgłoszeniem gotowości do odbioru końcowego Wykonawca przeprowadza wszystkie wymagane prawem próby i sprawdzenia, zawiadamiając o nich Zamawiającego.
9. Zamawiający wyznaczy datę i przystąpi do czynności odbioru końcowego w terminie do 14 dni roboczych od dnia zgłoszenia zakończenia robót i gotowości do odbioru
10. Strony ustalają, że czynności odbioru końcowego zostaną zakończone podpisaniem protokołu odbioru końcowego lub protokołu stwierdzającego wady w terminie nie dłuższym niż 10 dni roboczych od dnia rozpoczęcia odbioru.
11. W celu dokonania odbioru końcowego (lub częściowego) Wykonawca przedstawia komplet dokumentów wymaganych przepisami prawa oraz Umową, obejmujący w szczególności: dziennik budowy, zaświadczenia właściwych organów, protokoły odbiorów technicznych, certyfikaty, deklaracje zgodności oraz dokumentację powykonawczą. Integralną i obowiązkową częścią dokumentacji odbiorowej są dokumenty (karty przekazania odpadów, dowody ważenia) potwierdzające osiągnięcie co najmniej 70% wskaźnika recyklingu/odzysku dla odpadów budowlanych wygenerowanych w rozliczanym etapie lub na całym zadaniu (zasada DNSH), a także stosowne oświadczenie Kierownika Budowy w tym zakresie, potwierdzone przez Inspektora Nadzoru.
12. Jeżeli w toku odbioru końcowego zostanie stwierdzone, że roboty nie są gotowe do odbioru z powodu ich niezakończenia lub wystąpienia wad istotnych (uniemożliwiających bezpieczne i zgodne z przeznaczeniem użytkowanie przedmiotu umowy), Zamawiający może przerwać odbiór, wyznaczając termin na usunięcie nieprawidłowości
13. Stwierdzenie w toku odbioru wad nieistotnych nie uprawnia Zamawiającego do odmowy podpisania protokołu odbioru końcowego. W takim przypadku w protokole uzgadnia się termin i sposób usunięcia tych wad. Jeżeli Wykonawca nie usunie wad w terminie lub w sposób ustalony w protokole odbioru końcowego, Zamawiający, po uprzednim powiadomieniu Wykonawcy, jest uprawniony do zlecenia usunięcia Wad podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko Wykonawcy
14. Podpisany bez zastrzeżeń lub z listą wad nieistotnych Protokół odbioru końcowego robót stanowi wyłączną podstawę do wystawienia faktury końcowej

15. Za dzień faktycznego Odbioru końcowego uznaje się dzień podpisania przez upoważnionych przedstawicieli Stron Umowy Protokołu odbioru końcowego robót.
16. Przeglądy gwarancyjne przeprowadzane są na 14 dni roboczych przed upływem okresu gwarancji jakości.
17. Przeglądy gwarancyjne przeprowadzane są komisyjnie przy udziale upoważnionych przedstawicieli Zamawiającego i Wykonawcy. Nieobecność Wykonawcy nie wstrzymuje przeprowadzenia przeglądu, a Zamawiający jest wówczas zobowiązany przesłać Wykonawcy protokół przeglądu gwarancyjnego wraz z wezwaniem do usunięcia stwierdzonych Wad gwarancyjnych w określonym przez Zamawiającego terminie.
18. Przeglądy gwarancyjne polegają na ocenie robót związanych z usunięciem Wad ujawnionych w okresie gwarancji jakości.
19. Jeżeli Wykonawca nie usunie Wad ujawnionych w okresie gwarancji jakości w określonym przez Zamawiającego terminie, uwzględniającym możliwości techniczne lub technologiczne dotyczące usunięcia Wady, Zamawiający, po uprzednim zawiadomieniu Wykonawcy, jest uprawniony do zlecenia usunięcia Wad podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko Wykonawcy.
20. Odbiór gwarancyjny będzie dokonywany komisyjnie przy udziale upoważnionych przedstawicieli Zamawiającego, w tym Inspektora nadzoru inwestorskiego, i upoważnionych przedstawicieli Wykonawcy.
21. Odbiór gwarancyjny potwierdzany jest protokołem odbioru usunięcia wad, sporządzanym po usunięciu wszystkich wad ujawnionych w okresie rękojmi lub gwarancji. Odbioru ostatecznego dokonuje się po upływie okresu gwarancji jakości.
22. Odbiór ostateczny służy potwierdzeniu usunięcia wszystkich wad ujawnionych w okresie gwarancji jakości, w celu potwierdzenia usunięcia tych wad i potwierdzenia wypełnienia przez Wykonawcę wszystkich obowiązków wynikających z Umowy.
23. Z odbioru ostatecznego sporządza się przed upływem okresu gwarancji protokół odbioru ostatecznego.
24. Jeżeli podczas odbioru ostatecznego okaże się, że nie zostały usunięte wszystkie wady, o których mowa w ust. 19, co skutkuje niemożliwością użytkowania obiektu, którego dotyczą roboty budowlane stanowiące przedmiot Umowy, Zamawiający przerywa odbiór ostateczny zaś Wykonawca jest zobowiązany przedłużyć odpowiednio okres gwarancji (i ewentualnie zabezpieczenia należytego wykonania umowy o okres przedłużenia gwarancji). Zamawiający wyznacza termin Odbioru ostatecznego, do upływu, którego Wykonawca jest zobowiązany usunąć Wady.

**§ 20**

**Roboty zamienne lub dodatkowe**

1. Zamawiający ma prawo, jeżeli jest to niezbędne do wykonania przedmiotu niniejszej umowy, polecać Wykonawcy na piśmie:
   1) wykonanie robót niezbędnych do prawidłowego wykonania przedmiotu umowy, wynikających z dokumentacji projektowej lub zasad wiedzy technicznej, których konieczność ujawniła się w trakcie realizacji,
   2) wykonanie rozwiązań zamiennych w stosunku do założonych w SWZ,
   3) dokonanie zmiany określonej uaktualnionym harmonogramem rzeczowo-finansowym kolejności wykonania robót,

4) zaniechanie wykonania części robót, które w trakcie realizacji Umowy stały się zbędne dla prawidłowego wykonania przedmiotu Umowy, przy czym wartość robót zaniechanych nie może przekroczyć 20% wynagrodzenia brutto określonego w § 21 ust. 1 Umowy,

a Wykonawca zobowiązany jest wykonać każde z powyższych poleceń,

2. Wydane przez Zamawiającego polecenia, o których mowa w ust. 1 nie unieważniają w jakiejkolwiek mierze umowy, a skutki tych poleceń mogą stanowić podstawę do zmiany - na wniosek Wykonawcy - terminu zakończenia robót, o którym mowa w § 2 ust. 1 niniejszej umowy oraz zmiany wynagrodzenia, zgodnie z postanowieniami § 24.
3. Zmiany wynikające z poleceń, o których mowa w ust. 1 muszą być uwzględnione przez Wykonawcę w uaktualnionym harmonogramie rzeczowo-finansowym.
4. W przypadku niewykonania polecenia, o którym mowa w ust. 1, w wyznaczonym terminie, Zamawiający - po uprzednim wezwaniu Wykonawcy - może zlecić jego wykonanie podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko Wykonawcy. Koszty te mogą zostać potrącone z wynagrodzenia Wykonawcy.
5. Wszelkie roboty nieobjęte niniejszym zamówieniem, lecz niezbędne do jego prawidłowego wykonania, będące w rozumieniu art. 455 pkt 3 ustawy Pzp robotami dodatkowymi rozliczone zostaną w ramach odpowiedniej zmiany niniejszej umowy, dokonanej zgodnie z obowiązującymi przepisami.

**§ 21**

**Wynagrodzenie**

1. Strony postanawiają, że za wykonanie całego przedmiotu umowy określonego w § 1 umowy Zamawiający zapłaci Wykonawcy wynagrodzenie ryczałtowe wynikające z oferty Wykonawcy, którego definicję określa art. 632 Kodeksu cywilnego, w wysokości: …….. (słownie: ……..) plus należny podatek VAT w wysokości …… co czyni łącznie cenę: …… (słownie: ……).
2. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1, obejmuje wszystkie koszty niezbędne do należytego wykonania przedmiotu Umowy, w tym w szczególności koszty:
   1) robót wynikających z dokumentacji projektowej oraz SST, w tym również robót nieujętych wprost w ofercie Wykonawcy lub kosztorysie pomocniczym, lecz możliwych do przewidzenia przez Wykonawcę działającego z należytą starannością;
   2) robót towarzyszących, tymczasowych oraz organizacyjnych, w tym organizacji ruchu;
   3) organizacji, zabezpieczenia i utrzymania placu budowy;
   4) wszelkich innych czynności niezbędnych do realizacji zamówienia zgodnie z Umową.
3. Postanowienia ust. 2 nie obejmują robót:
   1) wykraczających poza zakres dokumentacji projektowej,
   2) wynikających z wad lub braków dokumentacji projektowej, których nie można było stwierdzić przy zachowaniu należytej staranności przez Wykonawcę.
4. Wynagrodzenie ma charakter ryczałtowy i obejmuje wszystkie koszty niezbędne do realizacji przedmiotu Umowy zgodnie z jej postanowieniami, dokumentacją projektową, SST oraz zasadami wiedzy technicznej.
5. Wykonawca nie może żądać podwyższenia wynagrodzenia z tytułu niedoszacowania, pominięcia lub błędnej oceny zakresu robót, które były możliwe do przewidzenia na etapie przygotowania oferty przy zachowaniu należytej staranności.
6. Postanowienia ust. 4-5 nie wyłączają możliwości zmiany wynagrodzenia w przypadkach przewidzianych w ustawie Prawo zamówień publicznych oraz w niniejszej Umowie, w szczególności w przypadku:

1) konieczności wykonania robót wykraczających poza zakres dokumentacji projektowej,
2) ujawnienia wad lub braków dokumentacji projektowej, których nie można było stwierdzić przy zachowaniu należytej staranności.

**§ 22**

**Rozliczenie przedmiotu umowy**

1. Rozliczenie za wykonanie przedmiotu umowy nastąpi na podstawie faktur częściowych (przejściowych), wystawianych zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem rzeczowo-finansowym (uwzględniającym harmonogram płatności), oraz faktury końcowej, wystawianej w oparciu o protokół odbioru końcowego przedmiotu umowy.
2. Podstawą do wystawienia faktury częściowej jest podpisany przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego oraz upoważnionych przedstawicieli Stron protokół odbioru częściowego robót, potwierdzający faktyczne wykonanie etapów przewidzianych w zatwierdzonym harmonogramie rzeczowo-finansowym na dany okres rozliczeniowy. Zamawiający bezwzględnie nie dopuszcza przekroczenia limitów finansowych określonych w zatwierdzonym harmonogramie płatności dla danego okresu rozliczeniowego.
3. Wykonawca jest zobowiązany wystawić i doręczyć Zamawiającemu fakturę (częściową lub końcową) niepóźniej niż w terminie 7 dni od dnia obustronnego podpisania odpowiedniego protokołu odbioru (częściowego lub końcowego). Opóźnienie Wykonawcy w doręczeniu faktury przesuwa odpowiednio termin zapłaty i nie może stanowić podstawy do żądania odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych.
4. Faktura VAT, o której mowa w ust. 1, powinna zostać wystawiona, zgodnie z poniższym schematem, przy czym **prawidłowe wskazanie numeru NIP Odbiorcy** jest niezbędne dla zapewnienia bezpośredniego i terminowego przekazania faktury ustrukturyzowanej do jednostki rozliczającej za pośrednictwem systemu KSeF:

   **Nabywca:**
   Powiat Kłodzki,
   ul. S. Okrzei 1, 57-300 Kłodzko, NIP: 8831680036
   Należy zaznaczyć:
   *Faktura dotyczy jednostki podrzędnej JST: TAK*
   **Odbiorca:**
   Zarząd Dróg Powiatowych w Kłodzku,
   ul. Wyspiańskiego 2k, 57-300 Kłodzko, NIP: 8831615352
   Należy wybrać:
   *Rola (8): Jednostka samorządu terytorialnego - odbiorca.*
5. Do faktury winny być załączone: protokół odbioru wraz z tabelą rozliczeniową na konkretne zadanie (droga i most), oryginał oświadczenia Wykonawcy o braku zaległości finansowych w zapłacie wynagrodzenia wobec jakichkolwiek podwykonawców i dalszych podwykonawców, oryginały oświadczeń Podwykonawców o braku wymagalnych roszczeń finansowych wobec Wykonawcy i oryginały oświadczeń dalszych podwykonawców o braku wymagalnych roszczeń finansowych wobec Podwykonawców.
6. Należność z tytułu faktury będzie płatna przez zamawiającego przelewem na niżej podane konto Wykonawcy:
   bank: ……
   nr rachunku……,

które widnieje na tzw. „BIAŁEJ LIŚCIE" podatników VAT, z wyłączeniem oferentów, którzy nie są zobligowani dopłacenia podatku VAT. Wykonawca niezwłocznie powiadomi zamawiającego o zmianie w/w danych. Zmiana rachunku bankowego wymaga pisemnego powiadomienia Zamawiającego i nie wymaga aneksu do Umowy, o ile nowy rachunek widnieje w wykazie podmiotów zarejestrowanych jako podatnicy VAT.

7. Jeżeli na dzień dokonania płatności, rachunek wskazany przez wykonawcę nie znajduje się na tzw. „Białej liście" podatników VAT, wówczas zamawiający zastrzega, że płatność będzie dokonana na inny rachunek wykonawcy, który będzie znajdował się na w/w „Białej liście". W przypadku braku takowego rachunku zamawiający wstrzyma płatność do czasu wskazania przez wykonawcę rachunku, który będzie figurował na „Białej liście" podatników VAT.
8. Zapłata wynagrodzenia nastąpi w terminie **30 dni** od dnia doręczenia prawidłowo wystawionej faktury
9. Przez prawidłowo wystawioną fakturę rozumie się fakturę VAT, w tym fakturę ustrukturyzowaną wystawioną za pośrednictwem Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF), opatrzoną unikalnym numerem identyfikującym KSeF, zawierającą prawidłowe oznaczenie stron zgodne z ust. 4 niniejszego paragrafu, nazwę zadania, ***nr projektu: nr FEDS.13.01-IZ.00-0021/26*** oraz kwotę zgodną z protokołem odbioru.
10. Za datę otrzymania faktury przez Zamawiającego uznaje się datę nadania fakturze numeru identyfikującego w systemie KSeF, o ile faktura nie została odrzucona przez system. Faktura odrzucona przez KSeF uznawana jest za niewystawioną.
11. Niezależnie od udostępnienia faktury w KSeF, Wykonawca zobowiązany jest do przekazania Zamawiającemu wizualizacji faktury w formie elektronicznej (PDF wygenerowany z KSeF lub wiadomość e-mail zawierająca link do pobrania faktury) w terminie do 3 dni roboczych od dnia nadania numeru KSeF, wyłącznie w celach informacyjnych i organizacyjnych.
12. Wszelkie błędy lub nieprawidłowości w fakturach korygowane są wyłącznie przez Wykonawcę poprzez wystawienie faktury korygującej w KSeF. Zamawiający nie wystawia not korygujących. W przypadku doręczenia faktury zawierającej błędy lub faktury niekompletnej, termin płatności biegnie od dnia doręczenia faktury korygującej lub uzupełnienia brakujących dokumentów.
13. Faktury mogą zawierać załączniki wyłącznie w zakresie dopuszczonym przepisami ustawy o podatku od towarów i usług.
14. W przypadku wystąpienia awarii Krajowego Systemu e-Faktur, o której mowa w przepisach ustawy o podatku od towarów i usług, Wykonawca może wystawić fakturę poza KSeF i przekazać ją Zamawiającemu w formie elektronicznej. Faktura taka ma charakter tymczasowy i podlega obowiązkowemu przesłaniu do KSeF niezwłocznie po ustaniu awarii, w terminach wynikających z przepisów prawa.
15. Niezależnie od innych postanowień niniejszej umowy Wykonawca jest zobowiązany do terminowego regulowania wszelkich zobowiązań wobec podwykonawców i dalszych podwykonawców. Nieterminowe regulowanie wymagalnych zobowiązań wobec podwykonawców i dalszych podwykonawców stanowi nienależyte wykonanie niniejszej umowy i uprawnia Zamawiającego do dokonania spłaty wobec Podwykonawcy na zasadzie odpowiedzialności solidarnej z art. 6471 KC i potrącenia kwoty równej tej należności z wierzytelności Wykonawcy względem Zamawiającego (choćby jeszcze niewymagalnej) na co Wykonawca wyraża zgodę lub dokonania spłaty należności Wykonawcy wobec podwykonawcy i dalszych podwykonawców z kwot pozyskanych z zabezpieczenia, o którym mowa w § 26.
16. Niezależnie od innych postanowień niniejszej umowy w przypadku zalegania przez Wykonawcę z wymagalnymi płatnościami na rzecz podwykonawców i dalszych podwykonawców za roboty przez nich wykonane, Zamawiający może wstrzymać zapłatę faktur przejściowych lub faktury końcowej w zakresie

(kwocie) niezbędnym do zabezpieczenia roszczeń podwykonawców i dalszych Podwykonawców do czasu przedłożenia przez Wykonawcę dowodu zapłaty na rzecz podwykonawcy i dalszych podwykonawców lub przedłożenia cesji wymaganej należności.

17. Strony ustalają, że wierzytelności przysługujące Wykonawcy z tytułu uiszczenia należności za wykonane prace nie mogą być przeniesione na osoby trzecie w formie przelewu wierzytelności lub w jakiejkolwiek innej formie bez uprzedniej pisemnej zgody Zamawiającego. Wykonawca zobowiązuje się uczynić wzmiankę o powyższym zastrzeżeniu na każdym piśmie Wykonawcy stwierdzającym istnienie wierzytelności, których przelewu Wykonawca ma zamiar dokonać pod warunkiem uzyskania na to zgody Zamawiającego.
18. Zamawiający może potrącić każdą swoją należność wynikającą z niniejszej umowy lub związaną z niniejszą umową z każdą wzajemną płatnością, również niewymagalną, należną Wykonawcy, na co Wykonawca wyraża zgodę. Zapłata takiej należności przez Wykonawcę lub dokonanie potrącenia przez Zamawiającego tej należności z płatności należnej Wykonawcy, nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku wykonania i zakończenia przedmiotu umowy opisanego w § 1 lub jakichkolwiek innych obowiązków i zobowiązań wynikających z niniejszej umowy.

**§ 23**

**Waloryzacja wynagrodzenia**

1. Zgodnie z art. 439 ustawy Pzp, Strony postanawiają, że wynagrodzenie ryczałtowe, o którym mowa w § 21 ust. 1 Umowy, podlega waloryzacji w przypadku zmiany cen materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia, jeśli zmiana ta wpływa na koszt wykonania przedmiotu Umowy.
2. Waloryzacja wynagrodzenia może nastąpić niewcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia zawarcia Umowy.
3. Strony ustalają próg bagatelności (zmiany kosztów) na poziomie 5%. Uprawnienie do żądania waloryzacji powstaje wówczas, gdy ogólny wskaźnik zmiany kosztów, obliczony w oparciu o poniższy koszyk waloryzacyjny, w stosunku do miesiąca poprzedzającego miesiąc składania oferty wzrośnie lub spadnie o więcej niż 5%. Waloryzacji podlega wówczas nadwyżka ponad ten próg.
4. Kwota waloryzacji ($W$) dla danej płatności częściowej lub końcowej obliczana będzie przy użyciu następującego wzoru matematycznego:

$$W = P_o \times \left[a \cdot \left(\frac{M_1}{M_0} - 1\right) + b \cdot \left(\frac{S_1}{S_0} - 1\right) + c \cdot \left(\frac{R_1}{R_0} - 1\right)\right]$$

5. Strony ustalają następującą strukturę (koszyk cenotwórczy) ponoszonych kosztów przy realizacji przedmiotu Umowy:
   1) $a = 0{,}50$ - waga kosztów materiałów, gdzie $M_0$ oraz $M_1$ to wskaźnik cen towarów przemysłowych produkowanych w kraju (kategoria: wyroby z betonu, masy bitumiczne i kruszywa / materiały dla budownictwa) ogłaszany przez Prezesa GUS,
   2) $b = 0{,}30$ - waga kosztów sprzętu i paliwa, gdzie $S_0$ oraz $S_1$ to wskaźnik cen produkcji budowlano-montażowej (kategoria: roboty ogólnobudowlane inżynierii lądowej i wodnej - sprzęt) ogłaszany przez Prezesa GUS,
   3) $c = 0{,}20$ - waga kosztów robocizny, gdzie $R_0$ oraz $R_1$ to przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w dziale budownictwo ogłaszane przez Prezesa GUS,

4) przy czym suma wag wynosi $a + b + c = 1{,}0$.
5) Indeks „0" oznacza wartość wskaźnika w miesiącu poprzedzającym miesiąc składania oferty, a indeks „1" oznacza wartość wskaźnika w miesiącu poprzedzającym miesiąc, na który przypada okres rozliczeniowy fakturowania robót.

6. Waloryzacja przeprowadzana będzie przy rozliczaniu kolejnych etapów robót zgodnie z harmonogramem płatności, na pisemny wniosek jednej ze Stron złożony w terminie 30 dni od dnia ogłoszenia przez Prezesa GUS wskaźników za dany okres. Brak złożenia wniosku w tym terminie oznacza zrzeczenie się roszczenia o waloryzację za dany okres rozliczeniowy.
7. Maksymalna łączna wysokość zmiany wynagrodzenia Wykonawcy w wyniku wszystkich waloryzacji przeprowadzonych w toku realizacji Umowy nie może przekroczyć 10% wynagrodzenia ryczałtowego brutto określonego w § 21 ust. 1 Umowy.
8. Waloryzacji podlegają wyłącznie te faktycznie wykonane i odebrane roboty budowlane, które są realizowane zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem rzeczowo-finansowym. Roboty wykonywane z opóźnieniem z winy Wykonawcy będą rozliczane według wskaźników waloryzacyjnych właściwych dla terminów pierwotnych (zgodnych z harmonogramem), o ile wskaźniki te były korzystniejsze dla Zamawiającego.
9. Wprowadzenie zmiany wysokości wynagrodzenia w wyniku waloryzacji wymaga sporządzenia pisemnego aneksu do Umowy.
10. Wykonawca jest zobowiązany do uwzględnienia odpowiedniej korekty wynagrodzenia w rozliczeniach z podwykonawcami, z którymi zawarł umowy o podwykonawstwo, w zakresie odpowiadającym zmianom cen materiałów lub kosztów dotyczących zakresu prac powierzonych tym podwykonawcom.

**§ 24**

**Wynagrodzenie za roboty zamienne lub dodatkowe**

1. Jeżeli roboty wynikające z poleceń wprowadzonych zgodnie z postanowieniami § 20 ust. 1 niniejszej umowy, odpowiadają opisowi pozycji w kosztorysie pomocniczym, cena jednostkowa określona w kosztorysie pomocniczym, używana jest do wyliczenia wysokości wynagrodzenia, o którym mowa w § 21 i § 22.
2. Jeżeli roboty wynikające z poleceń wprowadzonych postanowieniami § 20 ust. 1 niniejszej umowy nie odpowiadają opisowi pozycji w kosztorysie pomocniczym, Wykonawca powinien przedłożyć do akceptacji Zamawiającego kalkulację ceny jednostkowej tych robót. Kalkulacje winny być sporządzone ze średnich cen robót lub kalkulacyjnych wskaźników narzutów, stawki robocizny kosztorysowej, materiałów, pracy sprzętu i transportu nie wyższych od średnich cen publikowanych we wskazanym przez Wykonawcę, biuletynie krajowym publikowanym przez profesjonalnych doradców analizujących rynkowe ceny robót budowlanych lub inżynieryjnych lub remontowych od minimum 5 lat i opublikowanych nie później niż pół roku przed dniem, w którym kalkulacja jest sporządzana (z ostatniego dostępnego wydania, dla kwartału sporządzania wyceny), a w przypadku robót, usług i dostaw, dla których nie określono cen materiałów, pracy sprzętu i transportu, wg cen Dostawców, Usługodawców, Podwykonawców lub Wykonawcy zaakceptowanych przez Zamawiającego oraz nakładów rzeczowych określonych w Katalogach Nakładów Rzeczowych (dalej jako: KNR), a w przypadku robót, usług i dostaw, dla których nie określono nakładów rzeczowych w KNR, wg innych ogólnie stosowanych katalogów lub nakładów własnych zaakceptowanych przez Zamawiającego.

3. Jeżeli cena jednostkowa przedłożona przez Wykonawcę do akceptacji Zamawiającemu będzie skalkulowana niezgodnie z postanowieniami ust. 2, Zamawiający wprowadzi korektę ceny opartą na własnych wyliczeniach.
4. Wykonawca powinien dokonać wyliczeń cen, o których mowa w ust. 2 oraz przedstawić Zamawiającemu wysokość wynagrodzenia wynikającą ze zmian przed rozpoczęciem robót wynikających z tych zmian.
5. Zasady określone w ust. 1 - 4 dotyczyć będą również robót dodatkowych wprowadzonych i realizowanych zgodnie z umową.

**§ 25**

**Gwarancja i rękojmia**

1. Wykonawca udziela Zamawiającemu gwarancji na przedmiot umowy na okres **.....** miesięcy (zgodnie z Ofertą Wykonawcy). Tak udzielona gwarancja Wykonawcy na przedmiot umowy nie wyklucza możliwości, niezależnego od tej gwarancji, dochodzenia przez Zamawiającego roszczeń z tytułu rękojmi. Okres udzielanej przez Wykonawcę rękojmi na przedmiot umowy jest równy okresowi udzielonej przez Wykonawcę gwarancji na przedmiot umowy.
2. Bieg okresu gwarancji i rękojmi rozpoczyna się:
   1) w dniu następnym licząc od daty dokonanego odbioru końcowego, a w przypadku, gdy stwierdzono wady uniemożliwiające dokonanie odbioru (wady istotne) dnia następnego po potwierdzeniu usunięcia wszystkich takich wad,
   2) dla wymienianych materiałów i urządzeń z dniem ich wymiany.
3. Zamawiający może dochodzić roszczeń z tytułu gwarancji lub rękojmi na zasadach przewidzianych w ustępach poprzedzających, także po okresie określonym w ust. 1, jeżeli zgłosił wadę przed upływem tego okresu.
4. Jeżeli Wykonawca nie usunie wad w terminie uzgodnionym z Zamawiającym, Zamawiający - po uprzednim bezskutecznym wezwaniu Wykonawcy - może zlecić ich usunięcie podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko Wykonawcy.
5. Strony wyrażają zgodę na to, aby koszty usuwania wad pokrywane były:
   1) w przypadku gwarancji i rękojmi - z zabezpieczenia należytego wykonania umowy,
   2) w przypadku gwarancji dodatkowo zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy i karty gwarancyjnej.
6. Wykonawca zobowiązany jest uzyskać w formie pisemnej akceptację Zamawiającego dla technologii usunięcia wad. Prace wykonane bez akceptacji Zamawiającego będą uznane za wadliwe i nie zostaną odebrane przez Zamawiającego.

**§ 26**

**Zabezpieczenie należytego wykonania Umowy**

1. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy ma na celu zabezpieczenie i ewentualne zaspokojenie roszczeń zamawiającego z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez wykonawcę, w tym usunięcia wad, w szczególności roszczeń zamawiającego wobec wykonawcy o zapłatę kar umownych. Zabezpieczenie, jego forma i treść podlegają zatwierdzeniu przez Zamawiającego. Zabezpieczenie musi być bezwarunkowe.
2. Ustala się zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 5% ceny ofertowej brutto, tj. kwotę: ..... zł (słownie: .....zł .../100)

3. W dniu podpisania umowy wykonawca wniósł ustaloną w ust. 2 kwotę zabezpieczenia należytego wykonania umowy w formie ……..
4. Beneficjentem Zabezpieczenia należytego wykonania Umowy jest Zamawiający.
5. Koszty zabezpieczenia należytego wykonania umowy ponosi wykonawca.
6. Wykonawca jest zobowiązany zapewnić, aby zabezpieczenie należytego wykonania umowy zachowało moc wiążącą w okresie wykonywania umowy oraz w okresie rękojmi za wady fizyczne. Wykonawca jest zobowiązany do niezwłocznego informowania zamawiającego o faktycznych lub prawnych okolicznościach, które mają lub mogą mieć wpływ na moc wiążącą zabezpieczenia należytego wykonania umowy oraz na możliwość i zakres wykonywania przez zamawiającego praw wynikających z zabezpieczenia.
7. Kwota w wysokości: …….. zł (słownie: …… …/100) stanowiąca 70% pozostawionego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zostanie zwrócona w terminie 30 dni od dnia odbioru końcowego robót.
8. Kwota pozostawiona na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady fizyczne, wynosząca 30% wartości zabezpieczenia należytego wykonania umowy, tj. …… zł (słownie:…… …… …/100), zostanie zwrócona nie później niż w 15 dniu po upływie tego okresu.
9. W sytuacji, gdy wystąpi konieczność przedłużenia terminu realizacji zamówienia w stosunku do terminu przedstawionego w złożonej ofercie, Wykonawca przed podpisaniem aneksu lub najpóźniej w dniu jego podpisywania, zobowiązany jest do przedłużenia terminu ważności wniesionego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, albo jeśli nie jest to możliwe, do wniesienia nowego zabezpieczenia na okres wynikający z aneksu do umowy. W przeciwnym razie Zamawiający ma prawo potrącić wartość zabezpieczenia należytego wykonania umowy z płatności za wykonanie przedmiotu umowy.
10. W trakcie realizacji umowy wykonawca może dokonać zmiany formy zabezpieczenia należytego wykonania umowy na jedną lub kilka form, o których mowa w przepisach PZP, pod warunkiem, że zmiana formy zabezpieczenia zostanie dokonana z zachowaniem ciągłości zabezpieczenia i bez zmniejszenia jego wysokości.
11. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy pozostaje w dyspozycji zamawiającego. W przypadku nienależytego wykonania zamówienia lub nieusunięcia wad przedmiotu zamówienia, Zamawiający jest uprawniony do zaspokojenia swoich roszczeń z zabezpieczenia należytego wykonania umowy.
12. Jeżeli nie zajdzie powód do realizacji zabezpieczenia w całości lub w części, podlega ono zwrotowi wykonawcy odpowiednio w całości lub w części w terminach, o których mowa w ust. 7 i ust. 8. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy wniesione w pieniądzu zostanie zwrócone wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego zamawiającego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek wykonawcy.
13. Zamawiający może dochodzić zaspokojenia z zabezpieczenia należytego wykonania umowy, jeżeli jakakolwiek kwota należna zamawiającemu od wykonawcy w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy nie zostanie zapłacona w terminie 14 dni od dnia otrzymania przez wykonawcę pisemnego wezwania do zapłaty.
14. Jeżeli okres ważności zabezpieczenia należytego wykonania umowy jest krótszy niż wymagany okres jego ważności, wykonawca jest zobowiązany ustanowić nowe zabezpieczenie należytego wykonania umowy nie później niż na 30 dni przed wygaśnięciem ważności dotychczasowego zabezpieczenia.

15. Jeżeli Wykonawca w terminie określonym w ust. 14 nie przedłoży zamawiającemu nowego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zamawiający będzie uprawniony do zrealizowania dotychczasowego zabezpieczenia w trybie wypłaty całej kwoty, na jaką w dacie wystąpienia z roszczeniem opiewać będzie dotychczasowe zabezpieczenie.
16. Zamawiający zwróci wykonawcy środki pieniężne otrzymane z tytułu realizacji zabezpieczenia należytego wykonania umowy po przedstawieniu przez wykonawcę nowego zabezpieczenia albo w terminie zwrotu danej części zabezpieczenia.

**§ 27**

**Kary umowne i wykonanie zastępcze**

1. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu kary umowne:
   1) za przekroczenie terminu wykonania przedmiotu zamówienia, o którym mowa w § 2 ust. 1 umowy z przyczyn zawinionych przez Wykonawcę w wysokości 10.000,00 zł (słownie dziesięć tysięcy 00/100 PLN), za każdy dzień zwłoki,
   2) za zwłokę w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze końcowym lub w okresie gwarancji i rękojmi z przyczyn zależnych od Wykonawcy - w wysokości 5.000,00 zł (słownie pięć tysięcy 00/100 PLN), za każdy dzień zwłoki, liczony od upływu terminu wyznaczonego zgodnie z postanowieniami § 19 ust. 12 na usunięcie wad lub wynikającego z karty gwarancyjnej,
   3) za nieuzasadnione przerwanie realizacji robót z przyczyn zależnych od Wykonawcy, trwające dłużej niż 1 dzień i powodujące zagrożenie terminowej realizacji przedmiotu Umowy lub niezgodne z zaakceptowanym harmonogramem rzeczowo-finansowym - w wysokości 5.000,00 zł (słownie: pięć tysięcy złotych 00/100) za każdy dzień przerwy ponad 1 dzień.
   4) z tytułu odstąpienia od umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy - w wysokości 10 % kosztorysowego wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 21 ust. 1 umowy, Zamawiający zachowuje w tym przypadku prawo do roszczeń z tytułu rękojmi i gwarancji co do efektów prac dotychczas wykonanych,
   5) jeżeli roboty objęte przedmiotem niniejszej umowy będzie wykonywał podmiot inny niż Wykonawca lub inny niż podwykonawca czy też dalszy podwykonawca zaakceptowany przez Zamawiającego - karę umowną w wysokości 5.000,00 zł, (słownie pięć tysięcy 00/100 PLN), za każdy stwierdzony przypadek wykonywania robot objętych przedmiotem umowy przez taki nieuprawniony podmiot,
   6) jeżeli czynności zastrzeżone dla Kierownika Budowy/Robót, będą wykonywały inne osoby niż zaakceptowane przez Zamawiającego - w wysokości 5.000,00 zł (słownie: pięć tysięcy 00/100 PLN) za każdy stwierdzony przypadek wykonywania takiej czynności przez nieuprawnioną osobę,
   7) jeżeli Wykonawca przed rozpoczęciem robót nie przedłoży do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty lub projektu aneksu do tej umowy lub projektu jej zmiany - w wysokości 5.000,00 zł (słownie: pięć tysięcy 00/100 PLN) za każdy ujawniony przypadek takiego naruszenia,
   8) jeżeli Wykonawca nie przedłoży potwierdzonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany - w każdym przypadku naruszenia takiego obowiązku w wysokości 500,00 zł (słownie: pięćset 00/100 PLN) za każdy dzień przekroczenia terminu, o którym mowa w § 9 ust. 6, jednakże w jednym przypadku nie więcej niż 5.000,00 zł (słownie: pięć tysięcy 00/100 PLN). Potwierdzona za zgodność z oryginałem kopia umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są

roboty lub jej zmiana winna być zgodna z zaakceptowanym przez Zamawiającego projektem umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty, lub projektem jej zmiany,

9) w przypadku braku zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom, w wysokości 15.000,00 zł (słownie: piętnaście tysięcy 00/100 PLN) za każdy przypadek braku zapłaty wynagrodzenia - w stosunku do każdego podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy,
10) w przypadku nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom, w wysokości 500,00 zł (słownie: pięćset złotych 00/100 PLN) za każdy dzień opóźnienia - w stosunku do każdego podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy,
11) w przypadku braku zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty wynagrodzenia, w sytuacji gdy postanowienia umowy o podwykonawstwo przewidują termin zapłaty dłuższy niż określony w § 9 ust. 4 umowy - w wysokości 5.000 zł (słownie: pięć tysięcy 00/100 PLN) za każdy taki ujawniony przypadek,
12) jeżeli Wykonawca nie wywiąże się z obowiązku określonego w § 6 ust. 1 pkt 17 lub przedłoży w tym zakresie tylko częściową, niepełną informację, nieobejmującą wszystkich osób, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 17, w wysokości 1.000,00 zł (słownie: tysiąc 00/100 PLN) w każdym ujawnionym takim przypadku. Kara umowna może być nakładana wielokrotnie i dotyczyć tej samej osoby, jednak w stosunku do tej samej osoby może być ona nałożona wyłącznie jednokrotnie w każdym miesiącu kalendarzowym,
13) w przypadku nieprzedłożenia przez Wykonawcę któregokolwiek z oryginałów oświadczeń, o których mowa w § 22 ust. 5 w wysokości 1.000,00 zł (słownie: jeden tysiąc 00/100 PLN) za każdy taki przypadek z tym, że nie więcej niż 5. 000, zł (słownie: pięć tysięcy 00/100 PLN) w stosunku do jednej faktury,
14) 500,00 zł - za każdy przypadek w którym Zamawiający stwierdzi, iż zabezpieczenie przez Wykonawcę realizowanych robót jest niezgodne z zatwierdzonym projektem organizacji ruchu (tj. m.in. gdy oznakowanie jest niekompletne lub stoi w złej odległości od miejsca prowadzonych prac, wprowadzone oznakowanie jest nieczytelne lub po zakończonych pracach oznakowanie nie zostało zdemontowane z drogi objętej robotami); niezależnie od powyższego Zamawiający nie dopuści do kontynuowania robót w dniu następnym bez doprowadzenia przez Wykonawcę do zgodności oznakowania z zatwierdzonym projektem organizacji ruchu,
15) za zwłokę w realizacji obowiązku określonego w § 11ust. 5 - w wysokości 1000,00 zł za każdy rozpoczęty dzień zwłoki
16) z tytułu niespełnienia przez Wykonawcę warunku udziału w realizacji Umowy osób, o których mowa w § 8 z zastrzeżeniem § 8 ust. 5-7 umowy lub za naruszenie o którym mowa w § 10 ust. 7 Umowy - w wysokości 1 000 zł za każde stwierdzone naruszenie;
17) za zwłokę w przedłożeniu do zatwierdzenia harmonogramu rzeczowo-finansowego, o którym mowa w § 10 Umowy - w wysokości 500,00 zł za każdy rozpoczęty dzień zwłoki.
18) z tytułu naruszenia zasady DNSH (Do No Significant Harm) lub niedotrzymania wskaźnika recyklingu/odzysku odpadów budowlanych, o którym mowa w § 6, w wysokości 5.000,00 zł za każdy stwierdzony przypadek naruszenia,
19) za zwłokę w przedłożeniu dokumentów potwierdzających prawidłowe zagospodarowanie odpadów lub kart przekazania odpadów, o których mowa w § 6 i § 12, w wysokości 500,00 zł za każdy dzień zwłoki,

20) za brak ważnych umów ubezpieczenia lub brak dowodu opłacenia składek, o których mowa w § 13, w wysokości 1.000,00 zł za każdy dzień zwłoki,
21) za uniemożliwianie lub utrudnianie przeprowadzenia kontroli przez uprawnione podmioty zewnętrzne (w tym instytucje unijne i krajowe), o których mowa w § 6, w wysokości 10.000,00 zł za każdy stwierdzony przypadek.

2. Zamawiający jest uprawniony do naliczenia kar umownych niezależnie od siebie i ma prawo dochodzić każdej z nich niezależnie od siebie.
3. Łączna wysokość kar umownych należnych Zamawiającemu nie przekroczy 30% wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 21 ust. 1 Umowy.
4. W razie gdy kary umowne nie pokryją poniesionej szkody, Zamawiający zachowuje możliwość dochodzenia odszkodowania uzupełniającego przewyższającego wysokość zastrzeżonych kar umownych na zasadach przewidzianych w Kodeksie Cywilnym.
5. Postanowienia o karach umownych, zachowują swą moc w przypadku odstąpienia od umowy przez którąkolwiek ze Stron albo rozwiązania umowy.
6. Zapłata kar umownych nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku wykonywania postanowień Umowy.
7. W przypadku niewykonywania lub nienależytego wykonywania przedmiotu Umowy, jak też w przypadku nieterminowego wykonywania przedmiotu Umowy, Zamawiający ma prawo, bez upoważnienia przez Sąd, zlecić wykonanie przedmiotu Umowy osobie trzeciej wybranej według własnego wyboru na koszt Wykonawcy, po uprzednim wezwaniu Wykonawcy w formie pisemnej do usunięcia nieprawidłowości w wykonywaniu Umowy i bezskutecznego upływu terminu określonego w wezwaniu nie krótszego niż 3 dni roboczych.
8. Zamawiający jest uprawniony do potrącenia naliczonych Wykonawcy kwot kar umownych, z dowolnej płatności należnej Wykonawcy (również niewymagalnej) lub może żądać wypłaty z zabezpieczenia należytego wykonania Umowy, na co Wykonawca wyraża zgodę.
9. Wykonawca w terminie podanym w nocie obciążeniowej wskazującej kwotę naliczonych kar umownych, dokona zapłaty kary umownej, pod rygorem naliczenia maksymalnych odsetek za opóźnienie, liczonych za każdy dzień opóźnienia.

**§ 28**

**Zmiana Umowy**

1. Zmiany Umowy mogą być dokonywane wyłącznie w granicach i na zasadach określonych w art. 455 ustawy Prawo zamówień publicznych.
2. W zakresie objętym umową, Zamawiający ma prawo, jeżeli jest to niezbędne do realizacji z punktu widzenia Zamawiającego, polecać Wykonawcy na piśmie:
   1) zwiększenie lub zmniejszenie ilości robót lub usług objętych kosztorysem pomocniczym,
   2) pominięcie jakichkolwiek robot lub usług,
   3) wykonanie nieprzewidzianych robót lub usług, niezbędnych do prawidłowego utrzymania obiektów inżynierskich, w szczególności zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego.
3. Przy czym Zamawiający wskazuje, że minimalna wartość lub wielkość świadczenia stron mimo wprowadzonych zmian nie może być mniejsza niż 80% wartości wynagrodzenia netto, o którym mowa w § 21 ust. 1 Umowy. Wydane przez Zamawiającego polecenia, o których mowa w ust. 2, nie unieważniają w jakiejkolwiek mierze umowy, ale skutki tych poleceń mogą stanowić podstawę do zmiany – na wniosek Wykonawcy lub z inicjatywy Zamawiającego – wynagrodzenia oraz terminu realizacji.

4. Zmiana Umowy wymaga zgodnego oświadczenia woli obu Stron, z zastrzeżeniem przypadków przewidzianych przepisami prawa.
5. Zamawiający przewiduje możliwość dokonania zmian Umowy w następujących okolicznościach i zakresie:
   1) zmiany o charakterze formalnym, prawnym i porządkowym:
      a) zmian koniecznych do wprowadzenia z powodu zaistnienia omyłki pisarskiej lub rachunkowej;
      b) jeżeli nastąpi zmiana powszechnie obowiązujących przepisów prawa w zakresie mającym wpływ na realizację przedmiotu zamówienia lub świadczenia jednej lub obu Stron;
      c) jeżeli powstaną rozbieżności lub niejasności w rozumieniu pojęć lub sformułowań użytych w Umowie, których nie będzie można usunąć w inny sposób, a zmiana treści Umowy będzie umożliwiać usunięcie rozbieżności lub niejasności i doprecyzowanie umowy w celu jednoznacznej interpretacji jej zapisów przez Strony;
      d) w zakresie zmiany stawki podatku VAT – w przypadku zmiany stawki podatku od towarów i usług (VAT) w trakcie trwania Umowy, Strony dopuszczają odpowiednią zmianę wynagrodzenia brutto.
   2) zmiany związane z zakresem robót, technologią i kosztami (w tym roboty zamienne i dodatkowe):
      a) w przypadku realizacji robót dodatkowych bądź zamiennych, których wykonanie jest konieczne do należytego wykonania przedmiotu Umowy, Zamawiający dopuszcza możliwość zmiany terminu zakończenia przedmiotu umowy o czas konieczny do przeprowadzenia tych robót, a także zmianę wysokości wynagrodzenia obliczoną zgodnie z zasadami, o których mowa w § 24;
      b) w przypadku wystąpienia sytuacji, o których mowa w ust. 2 (zwiększenie, zmniejszenie, pominięcie lub zlecenie robót niezbędnych), zmianie może ulec wysokość wynagrodzenia (w oparciu o ceny jednostkowe lub kalkulację) oraz termin wykonania umowy, o ile okoliczności te wpłynęły na czasochłonność lub koszt wykonania zamówienia;
      c) w zakresie zmiany technologii, materiałów lub urządzeń – w przypadku niedostępności na rynku materiałów, sprzętu lub urządzeń przewidzianych w dokumentacji projektowej, Zamawiający dopuszcza zmianę materiałów, urządzeń lub technologii na równoważne, posiadające co najmniej takie same parametry techniczne, jakościowe i użytkowe, pod warunkiem, że zmiana ta nie wpłynie na wzrost wynagrodzenia Wykonawcy ani na pogorszenie cech eksploatacyjnych obiektu;
      d) w zakresie zmiany przepisów techniczno-budowlanych – w przypadku zmiany w trakcie realizacji Umowy przepisów techniczno-budowlanych, norm lub wytycznych dotyczących dróg publicznych, jeżeli dostosowanie się do nowych przepisów jest obligatoryjne i wpływa na zakres robót, termin lub koszty ich wykonania, Zamawiający dopuszcza odpowiednią zmianę Umowy.
   3) przesłanki o charakterze administracyjno-decyzyjnym i zewnętrznym:
      a) wydłużenia terminu zakończenia realizacji w przypadku wystąpienia opóźnienia w wydaniu decyzji, zezwoleń, uzgodnień itp., do wydania których właściwe organy lub gestorzy sieci uzbrojenia są zobowiązani na mocy przepisów prawa, jeżeli opóźnienie przekroczy okres przewidziany w przepisach prawa, w których ww. decyzje, zezwolenia, uzgodnienia itp. powinny zostać wydane oraz nie są następstwem okoliczności, za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność; Zamawiający dopuszcza możliwość zmiany terminu zakończenia przedmiotu umowy o okres czasu trwania tych opóźnień oraz ich wpływu na wykonanie przedmiotu Umowy;

b) w zakresie kolizji z niezinwentaryzowaną infrastrukturą – w przypadku napotkania w trakcie robót podziemnych lub nadziemnych sieci uzbrojenia terenu lub przeszkód nieujętych w dokumentacji projektowej, Zamawiający dopuszcza zmianę terminu realizacji lub sposobu wykonania robót o czas niezbędny do usunięcia kolizji, uzyskania uzgodnień lub przeprojektowania, a także odpowiednią zmianę wynagrodzenia;
c) w zakresie zmian zaleceń lub decyzji organów nadzorczych – w przypadku wydania wiążących zaleceń lub decyzji przez uprawnione organy administracji publicznej lub nadzoru, Zamawiający dopuszcza zmianę zakresu robót, terminu realizacji lub sposobu wykonania Umowy;
d) w zakresie wystąpienia znalezisk archeologicznych lub przyrodniczych – w przypadku odkrycia obiektów podlegających ochronie, niewybuchów lub gatunków chronionych, Zamawiający dopuszcza zmianę terminu zakończenia robót o czas wstrzymania prac;
e) wydłużenia terminu zakończenia robót w przypadku opóźnień organów zewnętrznych, instytucji kontrolnych lub gestorów sieci w dokonywaniu odbiorów, wydawaniu opinii lub stanowisk wymaganych do zakończenia etapu lub inwestycji.

4) przesłanki niezależne od stron (siła wyższa, warunki zewnętrzne i koordynacja):
a) wydłużenia terminu zakończenia realizacji Umowy na skutek zaistnienia siły wyższej, przez którą rozumie się zdarzenie zewnętrzne wobec łączącego Strony stosunku prawnego, niezależne od Stron, którego Strony nie mogły przewidzieć oraz któremu nie mogły zapobiec przy zachowaniu należytej staranności. Za siłę wyższą, uzasadniającą zmianę Umowy, uważa się w szczególności: powódź, pożar, inne klęski żywiołowe, zamieszki, strajki oraz ataki terrorystyczne. Ocena wystąpienia siły wyższej oraz jej wpływu na termin realizacji robót będzie dokonywana z uwzględnieniem okoliczności faktycznych sprawy, na podstawie pisemnego wniosku Wykonawcy oraz stanowiska Zamawiającego;
b) wydłużenia terminu w przypadku występowania warunków atmosferycznych uniemożliwiających prowadzenie robót zgodnie z STWiORB o okres występowania tych warunków. Występowanie niekorzystnych warunków musi być potwierdzone przez Inspektora Nadzoru;
c) wydłużenia terminu o czas trwania wstrzymania robót wydanego przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego lub uprawnione organy z przyczyn niezależnych od Wykonawcy;
d) wydłużenia terminu w przypadku konieczności koordynacji robót z innymi równoległymi inwestycjami drogowymi prowadzonymi w rejonie oddziaływania przedmiotu Umowy.

5) zmiany w zakresie finansowania i rozliczeń (FEDS i JST):
a) zmiany sposobu rozliczania umowy lub dokonywania płatności na rzecz Wykonawcy, a także dostosowania harmonogramu płatności, w wyniku zaistnienia przyczyn organizacyjnych, prawnych lub finansowych leżących po stronie Zamawiającego, w szczególności wynikających ze zmiany wytycznych, zasad płatności programów lub funduszy unijnych (w tym programu FEDS 2021-2027) lub innych źródeł finansowania inwestycji objętej niniejszą umową;
b) w zakresie przesunięcia środków finansowych – w przypadku konieczności dostosowania planu finansowego Zamawiającego lub zaleceń Instytucji Zarządzającej programem FEDS 2021-2027, Strony dopuszczają przesunięcie płatności lub etapów rozliczeniowych pomiędzy poszczególnymi latami budżetowymi, bez wpływu na ostateczną wysokość wynagrodzenia ryczałtowego Wykonawcy.

załącznik nr 10: wzór umowy
postępowanie nr ZDP.241.70.2026

**Odstąpienie od Umowy**

1. Zamawiającemu przysługuje prawo odstąpienia od umowy w następujących okolicznościach, z zastrzeżeniem, że oświadczenie o odstąpieniu może zostać złożone w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o danej okoliczności, jednakże nie później niż do dnia 30 czerwca 2029 r:
   1) w razie wystąpienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy - zgodnie z art. 456 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp - odstąpienie od umowy w tym przypadku może nastąpić w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach;
   2) Wykonawca nie rozpoczął, w terminie 14 dni od przekazania terenu budowy, robót lub ich etapu bez uzasadnionych przyczyn lub nie kontynuuje ich, pomimo wezwania Zamawiającego złożonego na piśmie - odstąpienie od umowy w tym przypadku może nastąpić w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach
   3) Wykonawca przerwał realizację robót i przerwa ta trwa dłużej niż 14 dni – odstąpienie od umowy w tym przypadku może nastąpić w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach;
   4) Wykonawca wykonuje roboty wadliwie, niezgodnie z warunkami umowy, stosuje materiały niezgodne z wymaganiami oraz nie reaguje na polecenia Zamawiającego, nie reguluje należności na rzecz swoich podwykonawców z tytułu robót odebranych przez Zamawiającego – odstąpienie od umowy w tym przypadku może nastąpić w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach;
   5) nie przystąpił do odbioru terenu budowy albo nie rozpoczął robót albo pozostaje w zwłoce z realizacją robót tak dalece, że wątpliwe jest dochowanie terminu zakończenia robót,
   6) nie realizuje zaakceptowanego przez Zamawiającego programu naprawczego, pomimo pisemnego wezwania do realizacji jego postanowień;
   7) podzleca roboty lub ich część lub dokonuje cesji umowy lub jej części bez zgody Zamawiającego,
   8) podzleca jakąkolwiek część przedmiotu umowy, co do której Zamawiający nałożył obowiązek wykonania przez Wykonawca własnymi siłami, z zastrzeżeniem podzlecania …….. (podmiot trzeci);
   9) po stronie Zamawiającego zajdzie konieczność wielokrotnego tj., co najmniej 2-krotnego dokonywania, na zasadach, o których mowa w § 9 ust. 7, bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy,
   10) po stronie Zamawiającego zajdzie konieczność dokonania, na zasadach o których mowa w § 9 ust. 7, bezpośrednich zapłat wymagalnego wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy na sumę większą niż 5% wartości niniejszej umowy brutto określonej w § 21 ust. 1,
   11) wobec Wykonawcy zostało wszczęte postępowanie sądowe, administracyjne lub egzekucyjne, którego skutkiem jest rzeczywisty brak możliwości wykonania Umowy w całości albo w części.
2. Wykonawcy przysługuje prawo odstąpienia od umowy w następujących okolicznościach, z zastrzeżeniem, że oświadczenie o odstąpieniu może zostać złożone w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o danej okoliczności, jednakże niepóźniej niż do dnia 30 czerwca 2029 r.:
   1) Zamawiający nie wywiązuje się z obowiązku zapłaty faktur, mimo dodatkowego wezwania w terminie trzech miesięcy od upływu terminu na zapłatę faktur, określonego w niniejszej umowie - odstąpienie od umowy w tym przypadku może nastąpić w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach;

2) Zamawiający odmawia, bez uzasadnionej przyczyny, odbioru robót lub odmawia podpisania protokołu odbioru robót - odstąpienie od umowy w tym przypadku może nastąpić w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o powyższej okoliczności;
3) Zamawiający zawiadomi Wykonawcę, iż wobec zaistnienia uprzednio nieprzewidzianych okoliczności nie będzie mógł spełnić swoich zobowiązań wobec Wykonawcy - odstąpienie od umowy w tym przypadku może nastąpić w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o powyższej okoliczności.
4) Zwłoka zamawiającego w przekazaniu dokumentacji projektowej lub terenu budowy, przekracza 30 dni;
5) Na skutek polecenia Zamawiającego przerwa lub opóźnienie w wykonywaniu robót trwa dłużej niż 60 dni.

3. Odstąpienie od umowy winno nastąpić w formie pisemnej pod rygorem nieważności takiego oświadczenia i powinno zawierać uzasadnienie.
4. W przypadku odstąpienia od umowy, Wykonawcę oraz Zamawiającego obciążają następujące obowiązki szczegółowe:
   1) w terminie 14 dni od daty odstąpienia od umowy, Wykonawca przy udziale Inspektora Nadzoru sporządzi szczegółowy protokół inwentaryzacji robót w toku, według stanu na dzień odstąpienia;
   2) Wykonawca zabezpieczy przerwane roboty w zakresie obustronnie uzgodnionym na koszt tej Strony, z winy której nastąpiło odstąpienie od umowy;
   3) Wykonawca sporządzi wykaz tych materiałów, konstrukcji lub urządzeń, które nie mogą być wykorzystane przez Wykonawcę do realizacji innych robót nieobjętych niniejszą umową, jeżeli odstąpienie od umowy nastąpiło z przyczyn niezależnych od Wykonawcy;
   4) Wykonawca zgłosi do dokonania przez Inspektora nadzoru odbioru robót przerwanych oraz robót zabezpieczających. W przypadku odstąpienia od Umowy Strony dokonają inwentaryzacji robót wykonanych do dnia odstąpienia oraz ich rozliczenia zgodnie ze stanem faktycznego zaawansowania robót, z uwzględnieniem przyczyn odstąpienia od Umowy;
   5) Wykonawca niezwłocznie, najpóźniej w terminie 30 dni, usunie z terenu budowy urządzenia przez niego dostarczone lub wzniesione, stanowiące zaplecze budowy.
5. W przypadku odstąpienia od Umowy Strony dokonają inwentaryzacji robót wykonanych do dnia odstąpienia oraz ich rozliczenia zgodnie ze stanem faktycznego zaawansowania robót. Jeżeli odstąpienie od Umowy nastąpiło z przyczyn, za które Wykonawca nie ponosi odpowiedzialności, Zamawiający zobowiązany jest w terminie 30 dni do:
   1) dokonania odbioru robót przerwanych oraz zapłaty wynagrodzenia za roboty wykonane do dnia odstąpienia od Umowy;
   2) odkupienia materiałów, konstrukcji lub urządzeń, o których mowa w ust. 4 pkt 3, po cenach przedstawionych w kosztorysie;
   3) rozliczenia z Wykonawcą kosztów budowy obiektów zaplecza oraz urządzeń związanych z zagospodarowaniem i uzbrojeniem terenu budowy, o ile nie zostały rozliczone w inny sposób, chyba że Wykonawca wyrazi zgodę na przejęcie tych obiektów i urządzeń;
   4) przejęcia od Wykonawcy terenu budowy pod swój dozór.
6. Sposób obliczenia należnego wynagrodzenia Wykonawcy z tytułu wykonania części umowy będzie następujący:

1) w przypadku odstąpienia od całego elementu robót określonego w harmonogramie rzeczowo-finansowym, nastąpi odliczenie wartości tego elementu (wynikającej z harmonogramu rzeczowo-finansowego) od ogólnej wartości przedmiotu zamówienia;
2) w przypadku odstąpienia od części robót z danego elementu określonego w harmonogramie rzeczowo-finansowym, obliczenie wykonanej części tego elementu nastąpi na podstawie kosztorysów powykonawczych, przygotowanych przez Wykonawcę, a zatwierdzonych przez inspektora nadzoru. Kosztorysy te opracowane będą w oparciu o następujące założenia:
   a) ceny jednostkowe robót zostaną przyjęte z kosztorysu pomocniczego złożonego wraz z ofertą, a ilości wykonanych robót z książki obmiarów;
   b) w przypadku, gdy nie będzie możliwe rozliczenie danej roboty w oparciu o w/w zapisy, brakujące ceny czynników produkcji zostaną przyjęte z zeszytów SEKOCENBUD (jako średnie) za okres ich wbudowania.

   Podstawą do określenia nakładów rzeczowych będą KNR-y. W przypadku braku odpowiednich pozycji - KNNR-y, a następnie wycena indywidualna Wykonawcy zatwierdzona przez Zamawiającego.

7. Wynagrodzenie należne Wykonawcy za zabezpieczenie przerwanych prac nastąpi na podstawie kosztorysów powykonawczych przygotowanych przez Wykonawcy, a zatwierdzonych przez Inspektora Nadzoru zgodnie z zasadami określonymi w ust. 6 niniejszego paragrafu.

**§ 30**
**Ochrona danych osobowych**

1. W związku z zawarciem i wykonywaniem Umowy każda ze stron będzie samodzielnie i niezależnie od drugiej strony odpowiadać za przetwarzanie danych osobowych zgodnie z przepisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (dalej „RODO").
2. Administratorem danych osobowych po stronie Zamawiającego jest Dyrektor Zarządu Dróg Powiatowych w Kłodzku. Administratorem danych osobowych po stronie Wykonawcy jest ……
3. Wykonawca zobowiązuje się poinformować wszystkie osoby fizyczne związane z realizacją Umowy (w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą), których dane osobowe w jakiejkolwiek formie będą udostępnione przez Wykonawcę Zamawiającemu o fakcie rozpoczęcia przetwarzania tych danych osobowych przez Zamawiającego.
4. Obowiązek, o którym mowa w ust. 3, zostanie wykonany poprzez przekazanie osobom, których dane osobowe przetwarza Zamawiający aktualnej klauzuli informacyjnej dostępnej na stronie internetowej: https://zdp.bip.klodzko.pl/index.php?n=i&menu=336#tresc_main, oraz przeprowadzenie wszelkich innych czynności niezbędnych do wykonania w imieniu Zamawiającego obowiązku informacyjnego określonego w RODO wobec tych osób. Zmiana przez Zamawiającego treści klauzuli informacyjnej dostępnej na ww. stronie internetowej nie wymaga zmiany Umowy.
5. Wykonawca ponosi wobec Zamawiającego pełną odpowiedzialność z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków wskazanych powyżej.

**§ 31**
**Zbycie wierzytelności**

1. Wykonawca nie może przenieść zobowiązań wynikających z Umowy na jakikolwiek inny podmiot.

2. Wykonawca nie może bez uprzedniej zgody Zamawiającego w formie pisemnej pod rygorem nieważności przelać, przekazać, zastawić, potrącić lub dokonać innej czynności wywołującej podobne skutki, jakiejkolwiek wierzytelności wynikającej z Umowy lub jakiejkolwiek jej części, na osoby trzecie. Zamawiający nie wyrazi zgody na dokonanie ww. czynności, dopóki Wykonawca nie przedstawi dowodu zaspokojenia roszczeń wszystkich podwykonawców lub dalszych podwykonawców, których wynagrodzenie byłoby regulowane ze środków objętych wierzytelnością będącą przedmiotem czynności przedstawionej do akceptacji.
3. W przypadku, gdy Wykonawca występuje jako Konsorcjum, wniosek o wyrażenie zgody na przelew jakiejkolwiek wierzytelności lub jej części wynikającej z Umowy muszą podpisać łącznie wszyscy członkowie Konsorcjum.

**§ 32**

**Zasady komunikacji i doręczeń**

1. Strony wyznaczają osoby odpowiedzialne za bieżącą realizację umowy:
   1) po stronie Zamawiającego:
      pracownik merytoryczny: .....,
      nr telefonu: .....,
      adres e-mail: .....;
   2) po stronie Wykonawcy:
      pracownik merytoryczny: .....,
      nr telefonu: .....,
      adres e-mail: ..... .
2. Bieżąca komunikacja dotycząca realizacji umowy, może odbywać się za pośrednictwem poczty elektronicznej na adresy wskazane w ust. 1.
3. Wykonawca zobowiązany jest niezwłocznie, niepóźniej niż w terminie 24 godzin od powzięcia informacji, poinformować Zamawiającego o wszelkich okolicznościach mogących mieć wpływ na termin, jakość, koszt lub prawidłową realizację przedmiotu umowy.
4. Oświadczenia wywołujące skutki prawne, w szczególności dotyczące odstąpienia od umowy, naliczenia kar umownych, wezwań do wykonania obowiązków umownych, zgłoszenia roszczeń, zmian umowy oraz innych oświadczeń woli Stron, wymagają zachowania formy pisemnej albo postaci elektronicznej opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym oraz doręczenia:
   1) za pośrednictwem publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego (e-Doręczenia), jeżeli Strony posiadają aktywne adresy do doręczeń elektronicznych;
   2) za pośrednictwem operatora pocztowego;
   3) na adres poczty elektronicznej wskazany w ust. 5, pod warunkiem opatrzenia dokumentu kwalifikowanym podpisem elektronicznym.
5. Strony wskazują następujące adresy do doręczeń:
   1) Zamawiający:
      adres korespondencyjny: .....,
      adres do e-Doręczeń: .....,
      adres e-mail: .....;
   2) Wykonawca:
      korespondencyjny: .....,

adres do e-Doręczeń: .....,
adres e-mail: ..... .

6. Zmiana osób wyznaczonych do kontaktu, numerów telefonów lub adresów wskazanych w niniejszym paragrafie nie stanowi zmiany umowy i staje się skuteczna z chwilą pisemnego lub elektronicznego poinformowania o tym drugiej Strony.
7. Do czasu otrzymania informacji, o której mowa w ust. 6, korespondencję wysłaną na dotychczas wskazane adresy uznaje się za skutecznie doręczoną, o ile przepisy prawa nie stanowią inaczej.

**§ 33**

**Współdziałanie Stron**

1. Strony zobowiązują się do wzajemnego współdziałania przy wykonywaniu niniejszej umowy, zgodnie z zasadą lojalności kontraktowej, w sposób zapewniający prawidłową i terminową realizację przedmiotu umowy.
2. Strony zobowiązują się do niezwłocznego przekazywania sobie wszelkich informacji oraz dokumentów mających wpływ na prawidłową realizację przedmiotu umowy, w szczególności dotyczących okoliczności mogących wpłynąć na termin, zakres, jakość lub sposób wykonywania robót budowlanych oraz czynności nadzoru inwestorskiego.
3. Zamawiający zobowiązuje się zapewnić Wykonawcy dostęp do dokumentów, informacji oraz osób niezbędnych do prawidłowego wykonywania obowiązków wynikających z niniejszej umowy, w zakresie pozostającym w jego dyspozycji.
4. Wykonawca zobowiązuje się wykonywać czynności objęte niniejszą umową z należytą starannością, wynikającą z zawodowego charakteru prowadzonej działalności, z uwzględnieniem interesu Zamawiającego oraz obowiązujących przepisów prawa i zasad wiedzy technicznej.
5. Żadna ze Stron nie może bez uzasadnionej przyczyny utrudniać drugiej Stronie wykonywania obowiązków wynikających z niniejszej umowy.
6. W przypadku powstania okoliczności mogących utrudnić lub uniemożliwić prawidłową realizację umowy, Strony zobowiązują się do niezwłocznego podjęcia działań zmierzających do ograniczenia ich skutków oraz wypracowania sposobu dalszej realizacji umowy zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

**§ 34**

**Przepisy końcowe**

W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową zastosowanie mają przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 793 z późn. zm.), ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 524 z późn. zm.), ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 795) oraz innych powszechnie obowiązujących przepisów prawa mających zastosowanie do przedmiotu umowy.

**§ 35**

**Rozstrzyganie sporów**

Wszelkie spory wynikające z wykonywania, niewykonania, nienależytego wykonania lub interpretacji niniejszej umowy, których Strony nie rozstrzygną polubownie, będą rozstrzygane przez sąd powszechny właściwy miejscowo dla siedziby Zamawiającego

**§ 36**

**Forma zawarcia umowy**

1. Umowa może zostać zawarta:
   1) w postaci papierowej i podpisana własnoręcznie przez osoby uprawnione do reprezentowania Stron albo
   2) w postaci elektronicznej i podpisana kwalifikowanymi podpisami elektronicznymi przez osoby uprawnione do reprezentowania Stron.
2. W przypadku zawarcia umowy w postaci papierowej sporządza się ją w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze Stron.
3. W przypadku zawarcia umowy w postaci elektronicznej każda ze Stron otrzymuje egzemplarz umowy w formie elektronicznej. Za dzień zawarcia umowy uznaje się dzień złożenia ostatniego kwalifikowanego podpisu elektronicznego.

**§ 37**

**Załączniki do Umowy**

Integralną część niniejszej Umowy stanowią załączniki:

1) Załącznik nr 1 – Specyfikacja Warunków Zamówienia (SWZ) wraz z załącznikami;
2) Załącznik nr 2 – Oferta Wykonawcy wraz z Kosztorysem ofertowym (pomocniczym);
3) Załącznik nr 3 – Dokumentacja projektowa oraz Specyfikacje Techniczne Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych (STWiORB);
4) Załącznik nr 4 – Harmonogram rzeczowo-finansowy (po jego zatwierdzeniu przez Zamawiającego);
5) Załącznik nr 5 – Polisa ubezpieczeniowa Wykonawcy.

**ZAMAWIAJĄCY** **WYKONAWCA**